DEBRECZEN

SZERKESZTŐSÉG, KIADÓHIVATAL ÉS NYOMDA: DEBRECEN, JÓZSEF KIRÁLYI HERCEG-UTCA 1. TELEFONSZÁMOK: 7-89. SZ. (SZERKESZTŐSÉG), 7-88. SZ. (KIADÓHIVATAL ÉS KÖNYVNYOMDA).

KELETMAGYARORSZÁGI NAPLÓ

ELŐFIZETÉSI ÁRAK: HAVONTA 3 P, NEGYEDÉVRE 9 P, FÉLÉVRE 18 P, ÉVENTE 36 PENGŐ. KÜLFÖLDRE: A FENTI DÍJAK KÉTSZERESE. EGYES SZÁM 10 FILLÉR, VASÁRNAP 24 FILLÉR.

16 OLDAL

VI. ÉVFOLYAM, 260. SZÁM. 1929 NOVEMBER 15. PÉNTEK.

12 FILLÉR

A bűnbak szerepét

szeretné kiosztani a francia sajtó egy része — közöttük a ‚Le Temps' is — Magyarországnak a keleti jóvátételi konferencia meghiusulása miatt. Olyan hangok hallatszanak a francia sajtóban, hogy a nehézségek Magyarország magatartásából származnak, holott mindenki előtt ismeretes, hogy Ausztria és Bulgária ugyanugy elutasitották a további jóvátételi terhek vállalását, mint Magyarország.

Nevetséges, hogy a „Le Temps' holmi belátásokról prédikál és holmi hátrányokat emleget, amelyekkel ez a magatartás jár. Erre röviden csak azzal válaszolhatunk hogy a magyar közvélemény igenis belátta, sőt a saját bőrén érzi minden további jóvátételi követelés vállalásának lehetetlenségét, s hogy azok a bizonyos hátrányok, amelyekkel ez az ujabb állásfoglalásunk jár, csak üres fenyegetéseknek hangzanak, hiszen tettünk légyen eddig bármiféle lépést, vagy tanusitottunk légyen bármiféle magatartást, Magyarország igazi, komoly kérdésekben ebből a tanusitott előzékenységből semmiféle haszonhoz vagy méltányos elbánáshoz nem jutott.

Magyarország nem tanusithat más magatartást, mert ha ezt a megcsonkitott létet tovább vonszolni akarja, akkor igenis mereven szembe kell állania minden ujabb megterheléssel. Hiszen nevetséges éppen tőlünk követelni jóvátételt, akik az elcsatolt területeken lévő magyar állami javak átengedésével mérhetetlen értékeket adtunk oda, akik erdőkben, bányákban és gazdasági tárgyakban 607 millió font sterlingre becsült összeget vesztettünk. — Itt nyilvánvalóan csak az elfogódottság beszélhet, mert ha az igazságnak csak egy szemernyije is érvényesülhetett volna, akkor nem hangozhatott volna el ez az alaptalan s rosszindulatu támadás Magyarország ellen. Nemcsak azt követelik tőlünk, hogy ujabb jóvátételi terheket vállaljunk, hanem ráadásul még mondjunk is le az optánsügyben elfoglalt álláspontunkról s a csufosan kirabolt erdélyi magyar birtokosok kártalanitásának ügyét vegyük le a napirendről.

Ez a kettős igazságtalanság minden magyar embernek az arcába kergeti a vért s csak dacosabbá teszi elutasító magatartásunkat. Hiába fenyegetőzik a „Le Temps" és néhány más francia lap azzal, hogy mi a makacsságunkkal egyedül maradunk Európában, mert igenis akadtak, akik megértik, belátják és méltányolják a helyzetünket. Számos nagy angol sajtóorganum mellettünk szólalt meg, s mellettünk áll Olaszország igaz meleg barátsága, amelyről csak pár nappal előbb tett tanubizonyságot Mussolini egy nagyjelentőségü nyilatkozatban. De még ha tényleg egyedül is állnánk, akkor sem adhatnánk belegyezésünket ehhez az ujabb hóhér-munkához, akkor sem mehetnénk bele tudatosan annak a kivégzési folyamatnak a siettetésébe, amelyet a győztes hatalmak, elsősorban a kisantant államok intrikáira a trianoni békeszerződéssel véltek megindítani. A kivégzés nem sikerült, mert ez a nép él és élni akar. A szörnyü igazságtalanságok rossz álmokat okoznak azoknak, akik szerzőik voltak, s mint a gyilkos, akit áldozatának vergődése megrettent, egy végső döféssel mozdulatlanná és merev halottá akarnak bennünket tenni. De ez nem fog sikerülni, mert a történelem megcsufolt és meghamisitott logikájának egyszer mégis csak érvényesülni kell s egyszer mégis csak el kell jönni annak a napnak, amely a gyalázat sötét tengerét a jog- és igazság fényével fogja besugározni.

Balmazujvároson kegyetlen módon álmában meggyilkolták Spitz Elza házvezetőnőt

BOSSZUBÓL ÁLMÁBAN GYILKOLTA MEG ÁLDOZATÁT A GYILKOS. — EGY FILLÉRT SEM VITT EL A SZEKRÉNYBEN LÉVŐ KÉTEZER PENGŐBŐL. — A CSENDŐRSÉG GYILKOSSÁG GYANUJA MIATT ŐRIZETBE VETT EGY KOCSIST ÉS EGY CSELÉDLEÁNYT. SPITZ ELZA MEGDÖBBENTŐ TRAGÉDIÁJA.

A csendes Balmazujváros község tegnap virradóra nagy szenzációra ébredt. Gyilkosság történt a faluban, bestiális kegyetlenséggel agyonverték eddig még ismeretlen tettesek Spitz Elza 22 éves leányt, aki a Klein Sámuel-féle bérgazdaság vezetője volt. A megdöbbentő gyilkosságot bosszuból követte el a tettes, aki elkeseredett ellensége lehetett a szerencsétlen véget ért leánynak.

Spitz Elzát gyilkosa fejszefokkal verte agyon s teljesen összeroncsolta a leány koponyáját. Az eddigi nyomozás megállapitotta, hogy a gyilkosság szerdáról csütörtökre virradó éjjel történt s a gyilkos álmában végzett áldozatával.

GYILKOSSÁGRA ÉBRED A FALU

Csütörtökön a kora reggeli órák ban futótüzként terjedt el a hir Balmazujvároson: gyilkosság történt... A szemek kérdőn villantak össze, de a reggeli órákban még senki sem tudott részleteket ujságolni. A falu szeme előtt lefolyó események, a csendőrök lázas tevékenysége azonban igazolták a hir valóságát. Órák mulva már kezdett a gyilkosság részleteinek hire elterjedni a faluban.

A falu az uccán volt és suttogva értesitették egymást az emberek a borzalmas bünc selekmény részleteiről:

— *A Klein-féle bérgazdaságban meggyilkolták Spitz Elzát...*

— *Fejszével verték agyon,* ujságolta az ujabb hirthozó.

— *Azt az alacsony, barnahaju, kövérkés leányt?* volt a kérdés. hiszen ismerte az egész falu a szerencsétlen végetért leányt.

— *A gyilkosságot a kertész fedezte fel,* — hangzik az ujabb ujság.

És szájról-szájra terjedt tovább a hir, ugyhogy délelőtt 9—10 óra körül már az egész község ismerte az éjszaka történt gyilkosságnak csaknem minden részletét.

HAT ÓRAKOR FEDEZTÉK FEL A GYILKOSSÁGOT

Csütörtök reggel, mint már évek óta mindig, Szabó Károly a bérgazdaság kertésze bekopogtatott Spitz Elza szobájába, hogy felköltse. A leány, aki a gazdaság ügyeit irányitotta, minden reggel korán kelt s Szabó Károly kertész szokta felkölteni.

Csütörtökön reggel azonban a kopogtatásra választ nem kapott a kertész.

Két-háromszori kopogtatás után erősebben megdöngette az ajtót, de ez sem járt eredménnyel. Végre is rosszat sejtve, feltárta a szobát s belépésekor megdöbbentő kép tárult szemei elé.

Spitz Elza az ágyban feküdt s feje teljesen össze volt roncsolva. Az ágynemü csupa vér volt. A párnát, amelyen nyugodott a szerencsétlen leány feje, nagy csomó alvadt vér boritotta.

Közelebb lépve az ágyhoz, borzadva látta Szabó Károly, hogy

az arc csaknem a felismerhetetlenségig össze van roncsolva.

Az ütés, azonnal látható volt, hogy a koponyát és az orr-gyököt érte s oly sulyos volt, hogy

az agyvelő a hatalmas koponyarepedésen kiloccsant.

Az első látásra már meg lehetett állapitani, hogy a halált ez az ütés okozhatta.

Hogyan történt a gyilkosság

A borzalmas felfedezés után Szabó azonnal értesitette Fülöp Ernő ispánt, ki nyomban a csendőrségre futott s jelentette a bestiális gyilkosságot. Ez reggel hat óra után történt s negyed 7 órakor már teljes apparátussal nyomoztak a megdöbbentő gyilkosság ügyében.

Legelsősorban a helyszinre vonultak ki a csendőrök Füzi György csendőrtiszthelyettes vezetésével, ahol szemlét tartottak.

Egy pillanatig sem volt vitás az, hogy a legsulyosabb bünc selekmény: gyilkosság történt.

A helyszini szemle alkalmával elsősorban is átkutatták a lakást, hogy bünjeleket találjanak, amely nek nyomán tovább folytathassák a nyomozást. A szoba padlóján a tüzetesebb vizsgálat alkalmával *véres lábnyomokat fedeztek fel.*

Ez már valami tápot nyujtott a további nyomozáshoz, mert a lábnyom kétségtelen, hogy férfié volt.

ELŐKERÜL A VÉRES FEJSZE, AMELLYEL SZÉTVERTE ÁLDOZATA FEJÉT A GYILKOS

A csendőrség a helyszini vizsgálat megindításakor lezáratta a kapukat s ezen idő alatt nem lehetett senkinek sem eltávozni a házból.

Abban a szobában, ahol a gyilkosság történt, a lábnyomokon kivül csupán az tünt fel, hogy egy szőnyeg hiányzott a padlóról.

Ezután a ház többi lakását és az udvart kutatták fel. A lakásokban nem észleltek semmi gyanusat,

amely adatot szolgált volna a nyomozásnak. Az udvar sarában számos lábnyom volt látható, ezen lábnyomokban azonban nem lehetett felismerni a szobában talált véres lábnyom alakját. Ez pedig onnan van, hogy az udvarban már számosan járkáltak, mig odajutottak, hogy a lábnyomokat megvizsgálják.

A nyomozás során a parádés istállót is átkutatták, ahol szenzációs eredményt sikerült elérniök:

előkerült a fejsze, amellyel a gyilkos áldozatát agyonverte.

A fejsze megvizsgálásakor szabad szemmel lehetett látni a vérnyomokat.

A fejszét a gyilkos tettének elkövetése után megmosta,

azonban nem lehetett oly tisztára lemosni, hogy a vérnyomok eltünjenek.

MEGTALALJÁK AZ ELTÜNT VÉRES SZŐNYEGET IS A PARÁDÉS KOCSI ÜLÉSE ALATT

A fejsze előkerülése után nagy érdeklődéssel folyt tovább a kutatás. Most már a szőnyeget keresték, amely a szobából eltünt. Alapos volt a feltevés, hogy a gyilkos azért tüntethette el a szőnyeget, mert az erősen összevérezhetődött.

A széleskörü kutatás során végre is megkerült a szőnyeg, amely

a parádés kocsi kisülése alá volt elrejtve. A szőnyeg erősen véres volt, kisebb-nagyobb vértócsák boritották.

Időközben értesitették a községi főorvost, dr *Forray* Pétert, aki a helyszinre sietett és megejtette a hullaszemlét. Az orvos a vizsgálat után kijelentette, hogy

kétséget kizáróan Spitz Elzát meggyilkolták s a fejszének fokával sujtották főbe.

Az ütés a homlokot és az orrgyököt érte s azonnali halált okozott

Minden valószinüség szerint álmában támadt rá a gyilkos áldozatára.

BOSSZUBÓL TÖRTÉNT A GYILKOSSÁG

Ezeknek megállapitása után a csendőrség ujabb kutatást végzett a lakásban. Az ujabb házkutatás arra irányult, hogy megállapitsák, vajjon a gyilkos mit rabolt el a lakásból.

A rablógyilkosság feltevése azonban alaptalannak bizonyult, amennyiben a szobából semmiféle értéktárgy nem hiányzott.

Spitz Elza vezette a gazdaságot s a tejtermék jövedelmével neki számoltak el s igy

állandóan két-háromezer pengőt tartott elzárva szekrényében.

Ez az összeg, amely a tejtermékekből származott, érintetlen maradt.

Ezeket a tényeket összevetve, az a feltevés alakult ki, hogy

a gyilkosságot bosszuból követte el a tettes.

A további nyomozás tehát ezirányban folyt s azt igyekeztek megállapitani, hogy kikkel állt haragos viszonyban Spitz Elza.

A SINGER VARRÓGÉPEK MÉGIS A LEGJOBBAK!

Őrizetbe vették a bérgazdaság kocsisát és egyik cselédjét

A szerencsétlen leány már hatodik éve vezette Klein Sámuel nagybátyjának gazdaságát. Klein Sámuel 12 éve bérli már a mintegy 1800 hold terjedelmü gazdaságot báró Fiáth Tibortól. Spitz Elza a hat év alatt a legrendesebben vitte a gazdaság ügyeit s ezen idő alatt természetesen többször összeperlekedett a cselédséggel.

Legtöbb baja az egyik kocsissal volt, Pikó Istvánnal, aki néhányszor már meg is tagadta a leány parancsát.

Egy évvel ezelőtt ismét sulyosabban összeperlekedett a leány a kocsissal s ettől kezdve Pikó még csak nem is köszöntötte Spitz Elzát. Azóta is több csete-paté támadt közöttük.

Pikó kocsis rabbiátus ember hirében áll Balmazujvároson, amennyiben feleségét is elüldözte magától s ugy ismerik a faluban, hogy igen bosszuálló ember.

Részben ez alapján, részben pedig, hogy az istállóban találták meg a fejszét, meg a véres szőnyeget, a gyanu azonnal ellene irányult. A feltevést az is megerősitette, hogy az istállóba Pikó nem engedett be soha senkit.

Ilyen körülmények alapján Pikó István kocsist őrizetbe vette a csendőrség.

Kihallgatása során is agyonusan viselkedett, igy nem tudott számot adni arról, hogy az éjszakát hol töltötte.

ŐRIZETBE VESZIK A CSELÉDLÁNYT IS

A nyomozás az őrizetbevétel után megállapitotta, hogy Spitz Elza minden éjjel, tekintve, hogy igen félős természetü volt, a szobájában altatta cselédjét. Kihallgatta a csendőrség a cselédleányt is. *Gráfer* Julia cselédleány, aki alig 2 hét óta van a gazdaság szolgálatában, vallomása során elmondotta, hogy eddig minden éjszaka a leány mellett kellett aludnia.

Szerdán este azonban azt az utasitást adta neki Spitz Ella, hogy aludjon a másik szobában,

mert ő varrni fog az est folyamán.

Igy tehát semmit nem tud a történtekről. Korán este, 8 óra felé feküdt le s azonnal elaludt.

— *A másik szobában aludt, hogy nem ébredt fel?* — kérdezték.

— *Mélyen szoktam aludni,* — felelte a cselédleány.

A vizsgálat azonban megállapitotta azt, hogy a gyilkosság akármilyen csendben folyt is le, a szomszédszobában alvó leánynak fel kellett volna ébrednie. Ez alapján azután

a csendőrség Gráfer Juliát őrizetbe helyezte.

Az őrizetbe vett kocsist és cselédlányt csütörtökön délután a balmazujvárosi csendőrség fogházába kisérték.

A helyszinen

A bestiális gyilkosságot csütörtökön délelőtt jelentette a balmazujvárosi csendőrség a debreceni kir. ügyészségnek, ahol inditványt tettek a vizsgálóbiróságnak a helyszini szemle és vizsgálat lefolytatására.

A bizottság pénteken reggel fog kiszállni Balmazujvárosra.

Kiutazik *Kövendi-Veress* Lajos dr ügyész, *Tóth* János dr vizsgálóbiró helyettes törv. biró és *Horváth* Arthur dr törvényszéki orvosszakértő.

A „Debreczen" munkatársa az ügyészségen tett csendőri jelentés után az első vonattal kiutazott Balmazujvárosba, hogy a gyilkosság részleteiről közvetlen információkat szerezhessen. Az itt szerzett tapasztalatokról a következőkben számol be:

A BALMAZUJVÁROSI „KASTÉLY"

Az esős, őszvégi nap délutánján alig vannak nehányan a balmazujvárosi állomáson. Akik azonban várakoznak a motorvonatra, mind a gyilkosságról beszélgetnek.

A községben már elterjedt a hir, hogy a kocsist és a cselédlányt őrizetbe vették. Erről folyik a szó a gazdasághoz vezető uton álldogáló emberek között is.

— *Mindig mondtam* — mondja az egyik felgyürt kabátgalléros magyar — *hogy rossz vége lesz Pikónak. Nem nyughatott a bőrében soha...*

— *De az a lány hogyan került bele a gyilkosságba?* — kérdezi a másik s megvakarja fejebubját.

— *Majd megmondják az okosok,* — hangzik a válasz.

A sáros uccákon végig asszonyok iparkodnak előttem. Ellesem a beszédjüket:

— *Pedig nagyon jó szive volt a kisasszonynak, kár érte,* — mondja az egyik szánakozva.

— *Csak sokat perlekedett.* — folytatja a másik.

— *Ugy vezette a gazdaságot, hogy férfi sem tudta volna különben...*

Az állomástól kétkilométernyire fekszik a tanya. A faluban kastélynak nevezik a gazdaság tanyaházát.

A GYILKOSSÁG HELYSZINÉN

A gazdaság tanyaháza közül apró viskók vannak. A tanya udvarát sövénykerités veszi körül, amelyen keresztül lehet látni, be a tanya udvarra. Ott nagy csoportot alkot a cselédség. Mikor megérkezünk, kivánesi arcok fogadnak. — Beszélgetünk a cselédekkel. Semmiről semmit sem tudnak. Fogalmuk sincs, hogy mikép történt a gyilkosság.

A tanyaház, amelyben a gyilkosság történt, hosszu, elnyult épület, közel hozzá a melléképületek fekszenek. Alig van 20 lépésnyire az istálló, ahol megtalálták a véres fejszét.

Spitz Elza az épület legutolsó szobájában aludt. Itt gyilkolták meg. Ez a szoba fekszik legközelebb az istállóhoz.

Ép akkor viszik el a helyszinről Pikó Istvánt és Grafer Juliannát a csendőrök. A férfi 55—60 év körüli, tagbaszakadt ember. Zömök, széllesvállu, nagy bajusza van s a szemei izgatottan villognak. A leány ijedt arcu pesztonka, reszketve áll a csendőrök között és azt a benyomást kelti, hogy képtelen ilyen szörnyü bünnél a szerepvivésre.

BALMAZUJVÁROS A GYILKOSSÁG HATÁSA ALATT

A csendőrök amikor elviszik Pikó István kocsist és Grafer Juliannát, megoldódik a cselédség nyelve. Suttognak. Ha azonban közelebb lépünk, titokzatosan el-

SAJT ÁRLAP

Trappista 1 kg.	P	2.20
Urisajt 1 kg.	P	2.80
Villányi sajt 1 kg.	P	3.40
Kastély 1 kg.	P	3.50
Magyar emmentali 1 kg.	P	4.20
Emmentali téglasajt 1 kg.	P	4.80
Svájci téglasajt 1 kg.	P	6.20
Eidami hollandi 1 kg.	P	7.60
Roquefort francia 1 kg.	P	10.—
Tehénfejes ementali 1 dbz	P	1.04
Heller emmentali 1 dbz	P	1.20
Turó magyar 1 kg.	P	3.10
Turó liptói valódi 1 kg.	P	3.60

Teavajból bő választékunk van a legelőkelőbb uradalmak és tejüzemektől. — Szállitóink gróf Semsey uradalom, Horthy Miklós kormányzó ur őfőméltósága uradalma, Báró Kende György uradalma, Kolozsváry Kiss Árpád uradalma, Missinkó és Müller buji tejüzeme, Frigyes főherceg gazdasága.

Kontsek Géza k. r. t.
DEBRECEN
KOSSUTH UCCA 15. PIAC UCCA 22. SZ.

hallgatnak. Félnek beszélni is...

A tanyaház ajtajában csendőr áll. Őrzi a lakást, hogy senki ne közelithesse meg a holttestet

péntek reggelig, mig a bizottság meg nem érkezik.

Az udvar egyik félrébbeső részén néhány cseléd-ember ácsorog. Arról beszélgetnek, hogy hol tölthette az éjszakát Pikó.

— *Az istálló zárva volt, amikor kilenc után hazajöttem*, — mondja az egyik.

— *Nem tudta megmondani a csendőröknek, hogy hol aludt...* — szól sokatsejtetve a másik.

— *Hát ő pedig mindig az istállóban szokott aludni. Máshol hol is alhatott volna.*

— *Na de akkor felébredt volna, amikor a fejszét bevitte a gyilkos...*

Suttognak, de határozottan senki se meri megvádolni. Fél a bajtól mindenki, alapjában pedig kiérzik: egy a közös gondolat:

a gyilkos személyében valamennyien Pikót sejtik.

A falu népe az uccán járkál. Kapukban traccsolnak az emberek, aszonyok. Pedig szemetel az őszi eső.

Lázban van a falu s napok kellenek, mig lecsillapodik a hangulat. Nagy szenzációja van Balmazujvárosnak...

(Cserzy Béla.)

Gömbös Gyula: „a katonák kardviselésében szimbolumot látok"

Ragaszkodik a kardhasználat jogáról szóló szakaszhoz, de aki rosszul él ezzel a joggal, a legszigorubb büntetésben részesül. — Nem akar pártpolitikát bevinni és a császári szellemet teljesen ki fogja irtani.

Budapest, november 14. A képviselőház folytatta a katonai biráskodás reformjáról szóló javaslat tárgyalását. **Zsitvay** igazságügyminiszter befejezte tegnap megkezdett beszédét. Mint magyar ember örömmel, mint jogász megnyugvással és mint miniszter teljes felelősséggel ajánlotta elfogadásra a javaslatot.

Gömbös Gyula honvédelmi miniszter

emelkedik szólásra: Bizonyos elfogódással állok itt a Házban, amely első izben tárgyalja törvényjavaslatomat. Elfogódással azért, mert hivatalos állásomban sulyos felelősséget viselek.

A multban expónált politikai szerepet viseltem a közéletben.

Engedje meg a tisztelt Ház, hogy néhány szóval kitérjek erre, mielőtt a törvényjavaslatról beszélnék.

A hadseregnél nincs pártpolitikának helye.

Mikor honvédelmi államtitkár lettem, nyilatkoztam és kijelentettem, hogy az a

terrénum, hol a pártpolitikának helye nincs, csakis a hadsereg.

Mikor mint felelős miniszter állok itt, kötelességem kijelenteni, hogy

mint miniszter sem akarok pártpolitikát vinni a hadsereg kérdéseibe, mert csak az a hadsereg állja meg helyét, amely a pártok fölött áll

és egyetemesen a nemzeté.

Gaal Gaston: Nem a pártok fölött, hanem a pártokon kivül!

Gömbös Gyula honvédelmi miniszter: Ezt vallom most is, amikor a kormányzó ur őfőméltósága és a kormány akaratából mint miniszter jelenek meg a Ház előtt, első törvényjavaslatommal. Kötelességem egyébként kijelenteni, hogy a törvényjavaslat nem az én alkotásom, de meggyőződéssel vallom azt.

Mi az időszerü?

Felvetődött az a kérdés, vajjon időszerü-e a törvényjavaslat? Elismerem, hogy a mai gazdasági helyzetben időszerübb volna a buza árának szabályozása, a mezőgazdasági hitelkérdés megoldása, de

ezeket nem törvényjavaslattal, hanem intézkedésekkel lehet csak megoldani. Helyes gazdasági politikával.

Rothenstein Mór: Miért nem ad tanácsot a miniszterelnöknek?

Gömbös miniszter: A miniszterelnök urnak nem kell tanácsot adnom. Meg kell állapitanom, hogy a törvényjavaslatok idehozatala időszerü, mert a magyar törvényalkotás terén hézagpótló munkát végeznek. (Helyeslés a jobboldalon.)

A javaslat célja.

Mi lenne ennek a javaslatnak szelleme? Csak az, hogy

a hadsereg vezetőségének eszközt adjunk a kezébe a fegyelem fenntartására.

Ezt a szellemet a szolgálati szabályzat fejezi ki legpregnánsabban.

A miniszter ezután fejezeteket olvas fel a szolgálati szabályzatból, a melynek szellemében készült ez a törvényjavaslat

— Mi, katonák — mondja a miniszter — valamennyien éreztük annak a sulyát, hogy a császári és királyi hadsereg nem egy a nemzettel. A háboru eredménytelenségét bizonyos mértékig ez is okozta. A hadsereg géniusza csak akkor tejles, ha a nemzet géniuszából fakad. A katonai értékek nem állhatnak szemben a nemzeti érdekekkel. Ez a javaslat a hadvezetőség számára eszközt jelent nagy célok érdekében.

A hadsereg bele akar olvadni a nemzetbe.

Ezután arról beszélt a honvédelmi miniszter, hogy a történelem őt fogja igazolni. Makacsággal vádolják őt. Azért makacs, mert nem egy tisztről, hanem az egész hadseregről van szó. Dokumentálni akarja, hogy a hadsereg bele akar olvadni a nemzetbe. Ez a javaslat nem a jók, hanem a rosszak megbüntetése céljából lett konstruálva. Sokan azt mondják, hogy a tisztikar visszaél jogaival.

— Gyávának tartottam — mondotta a honvédelmi miniszter — mindig azt a tisztet, aki szadisztikus hajlamaival visszaélt. Ez a tipus a harctéren sem felelt meg. Az a tiszt, aki fanatikusan szereti a hivatását, aki tudja, hogy a legénység a testvére, csak akkor alkalmaz fenyitéket, ha az elkerülhetetlenül szükséges. Nincs már szoldateszka, ezt nem akarják észrevenni.

Sokan még mindig a császári szellemet látják a hadseregben. Amennyiben ez még meg volna, bizonyos mértékben, azt kegyetlenül ki fogom irtani

— mondotta hangsulyozottan a honvédelmi miniszter.

„Nem szeretem a gyerkkocsikat tologató katonát..."

Gömbös Gyula honvédelmi miniszter: Azt is meg kell állapitanom — és ezzel tartozom a hősi halottaknak — hogy a közös hadseregnek kitünő erényei is voltak. Az előbbi gondolatra visszatérve azonban ki kell jelentenem, hogy a filisz terkedő katona tipusát nem ismerem. Én csak az igazi katona tipusát ismerem.

Azt a katonát, aki gyerekkocsikat tologat, aki nem szereti az áthelyezést, aki szociális problémákkal foglalkozik, nem kedvelhetem.

A katonának a privát élete egészen más, mint a civil emberé és azt alá kell vetnie a kötelességnek és a fegyelemnek.

Gömbös sem helyesli a botbüntetést.

Teljesen igaza van Gál Jenőnek: a siker a legjobban fegyelmező erő. De a siker mellett lehet balsiker is. Szükség van tehát arra, hogy olyan esetekben a parancsnok, a fölöttes, megfelelő fegyelmi eszközökkel rendelkezzék. Nem ugy akarjuk büntetni a katonát, hogy szabadságvesztéssel kivonhassa magát a fegyveres szolgálat alól és nem is ugy, hogy azonnal halálra itéltessék. Igy keletkezett azután a botbüntetés gondolata.

— Be kell vallanom, nem helyeslem ezt: általában nem helyeslem a büntetést. Etikai érzékem tiltakozik ellene. Szeretném, ha büntetés nélkül lehetne fegyelmet tartani, harc idején azonban még a legfegyelmezettebb ember is könnyen elveszti a fejét.

— És aki pánikot látott, csak az tudja, mi a tömeghatás abban a pillanatban, mikor a pánik keletkezik.

A hadsereg vezetőségének szüksége van tehát arra, hogy azonnal intézkedhessék.

Nem járultam tehát hozzá, hogy a botbüntetés bekerüljön a javaslatba. Háboru esetén azonban a rögtön itélés eszközét kell a parancsnok kezébe adni.

Gömbös: „A kard használatát elvonni nem lehet!"

— A kard használatát elvonni nem lehet!

Aki visszaél, garantálom, hogy a legszigorubb büntetésben részesül.

A nemzeti hadsereg fennállása óta a két vegyesdandárnál, a budapestinél és a vidékinél összesen 19 esetben fordult elő, hogy eljárást indítottak fegyverhasználat miatt. Ebből Budapestre esett 15 eset, vidékre pedig 4 eset. A vizsgálat megállapitotta

13 esetben, hogy jogosult volt a fegyverhasználat, a többi esetben jogosulatlan volt. Egy esetben két évi fegyházra itélték a vétkest.

— Jöttek ide olyan javaslattal, hogy vegyük el a katonától a kardot. Egy másik javaslat a bajonettet is követelte, a harmadik pedig le akarta vetköztetni a katonát és azt kivánta, hogy polgári ruhában járjon. Egyik javaslathoz sem csatlakozhatom.

— A katonák kardviselésében én szimbolumot látok. A katonát a kardjától megfosztani annyit jelent, mint a fa koronáját ledönteni. (Ügy van!)

Én, mint honvédelmi miniszter, a felelősség tudatában garantálom,

hogy aki jogtalanul használja a fegyvert, azt a legszigorubb büntetéssel fogjuk sujtani.

Gömbös: Fábián Béla azt mondta, hogy csak a fiatalságnak van kardafférje. A fiatal tiszt olyan életet is él, amelyben könnyebben előfordul az ilyesmi.

Mulatóhelyekre csak civilben járhatnak a tisztek.

Egy hang a baloldalról: Moulen Rouge.

Gömbös Gyula: Moulen Rouge! Nagyon helyes. **Majd el fogom rendelni, hogy ilyen helyiségbe civilben járjanak a tisztek.** (Taps a jobb oldalon.)

Rassay Károly: Évek óta el van ez már rendelve.

Gömbös Gyula: Be fogom tartatni a rendeletet. **Karddal, sarkantyuval, uniformisban nem lehet ilyen mulatóhelyekre járni tisztnek.**

Rassay Károly: Tegye a sarkantyut a ruhatárba. (Derültség.)

Gaal Gaston: Csak a bakáknak szabad uniformisban lenni?

Gömbös Gyula: Az igazságügyminiszter bejelentette, hogy ehez a szakaszhoz nem ragaszkodik makacsul. Nem én szövegeztem meg a javaslatot, hanem jogász emberek.

— A fegyverviselésről szóló szakaszt elfogadom eredeti szövegezésében. Szememre vetették, hogy elvi dologban kabinetkérdést vetek fel. **A miniszter egyedüli fegyvere a lemondás, mellyel élhet, ha nem tudja képviselni elveit.**

Benyáts Emil cipőosztálya
Debrecen.
Hölgyeknek:
Divatszinü, lakk vagy antilop cipők különfele formákban
P. 22.-- 24.-- 26.--
Barna v. szines bagaria trotter:
P. 19.-- 22.-- 26.--
Férfiaknak:
Barna-, fekete-, fél- vagy magasszáru cipők divatos formákban
P. 22.-- 25.-- 26.--
Vizhatlan, skót vadászcipők.
Hó, sárcipőkben, lakk és szines csizmákban a világhirü
Talpbavésett árak. **Goodrich-gyártmányok.** Talpbavésett árak.

Sándor Pál: Ilyen apróságban?

Gömbös Gyula: Fontos dolognak tartom ezt, mert csak ilyen feltétel mellett lehet a magyar hadsereg dicsőséges. És minthogy fanatikus vagyok a magyar hadsereg iránt, kérem a javaslat elfogadását.

Nagy taps a jobboldalon. Gömbös Gyulát többen üdvözlik első miniszteri beszéde alkalmával.

Elnök ezután szavazásra teszi fel a kérdést.

A Ház mindkét törvényjavaslatot általánosságban, a részletes tárgyalás alapjául elfogadja.

A részletes tárgyalás következett ezután. A halálbüntetésről szóló szakaszt elfogadták. A kardhasználatról szóló szakasz csak holnap kerül tárgyalás alá.

TIZENKÉTMILLIÓ ARANYMÁRKÁBAN ÁLLAPITOTTÁK MEG A BOLGÁR JÓVÁTÉTELT.

Páris, november 14. Több reggeli lap egybehangzó jelentést közöl a párisi keleti jóvátételi konferencia megállapodásainak állásáról. Eszerint a bolgár delegáció és a hatalmak között felmerült ellentéteket sikerült kiküszöbölni ugy, hogy a bolgár jóvátételi kérdés rövidesen megoldást nyer. A bolgár jóvátételi összegét harminchét egyenlő annuitásban állapitották meg. A fizetendő jóvátételi összeg 12 millió aranymárka. A bolgár kormány állitólag hozzájárul ennek a jóvátételi összegnek az elfogadásához. A lapjelentések megemlitik, hogy a magyarok ezzel szemben ragaszkodnak eddigi álláspontjukhoz.

Weisz kelmefestő
Arany János-u. 7.
fest, tisztit.
Gyászruhákat 24 óra alatt festek.

Bethlen miniszterelnök leépiti a bürokráciát, bevezetik a közigazgatásba a szóbeliséget és sor kerül a képviselők létszámának csökkentésére is

A Keresztény Gazdasági Párt tegnapi értekezletén ismertette nagyszabásu terveit a miniszterelnök, amelyekkel lényeges megtakaritást lehet elérni. — Egyszerüsitik az egész adminisztrációt. — Az egész reform két éven belül végrehajtható. — A keresztény-párt a miniszterelnökre bizta annak eldöntését, hogy a gazdasági kérdések eldöntését a parlament a napirendjére tüzze-e.

Budapest, nov. 14. A Keresztény Gazdasági Párt Ernszt Sándor elnöklésével ma délután értekezletet tartott, amelyen a kormány tagjai közül Bethlen István gróf miniszterelnök, Vass József népjóléti miniszter, Bud János kereskedelemügyi miniszter és Mayer János földmivelésügyi miniszter vettek részt.

Az értekezlet során **Haller** István fejtette ki a párt álláspontját a gazdasági helyzetről és ismertette azokat a javaslatokat, a melyeknek keresztülvitelét a gazdasági élet javitása érdekében szükségesnek tart. Utána **Czettler** Jenő, majd **Budai** Dezső mondott beszédet, amelynek során részletesen kitértek a gazdasági élet valamennyi problémájára.

Gróf **Bethlen** István miniszterelnök válaszában elsősorban a bürokrácia leépitéséről szólott, mely csak a közigazgatás racionálásával valósitható meg.

A miniszterelnök ezért felkérte a takarékossági bizottságot ilyen racionalizálási terv kidolgozására. A terv elkészült. A szóbeliséget, ezt a modern és gyors metódust vezetik be a közigazgatásba.

Uj ügyrendet kell késziteni, a mely az egész közigazgatást, különösen az ügykezelési részt egyszerüsiti. Egyszerüsitik a hivataloknak egymással való érintkezését, az akták kezelését és az egész adminisztrációt.

Épen a napokban irtam át — folytatta a miniszterelnök — a reszortminiszterekhez, miután **egy már kidolgozott uj ügyrenddel állunk szemben, hogy az én személyes ellenőrzésem alatt alakitsanak bizottságot valamennyi reszszortban, amely bizottság**

ezt az ügyrendet részletesen letárgyalja s ennek alapján azután egységes utasitást adhasson az egész ügykezelésre vonatkozóan a miniszteriumoknak. (Helyeslés.)

— A másik teendő a közigazgatás bizonyos decentralizálása.

Az utolsó kis hivatalnoknak is egy bizonyos egyéni iniciativával kell rendelkezni és egyéni felelősséggel kell őket felruházni.

Ezt csak ugy érhetjük el, ha decentralizációt viszünk keresztül.

Az egyes reszortokban és azt az ezer és ezer detail kérdést, amely valóban feleslegesen jön fel a községekből a miniszteriumokig, megkiméljük ettől a hosszas uttól. Az ilyen ügyek végleges elintézése azoknál a fórumoknál legyen, ahol ma már megfelelő tisztviselőkarunk van, amely ezeket az ügyeket ép ugy el tudja intézni időpazarlás nélkül. *Az egyes reszortok kebelében kell a miniszereknek megvizsgálniok, melyek azok az ügyek, amelyek az első és melyek azok, amelyek a második fórumon véglegesen elintézhetők, és minek kell mulhatatlanul feljönni a miniszteriumba.*

Ezzel a decentralizálással lényeges megtakaritást érünk el. Törvényeink kreáltak számtalan esetben fórumokat, ezeket rendeleti uton nem változtathatjuk meg tehát az egész magyar törvénykönyvet át kell néznünk, hogy a reviziót megvalósithassuk.

Ez az egész reform egy-két éven belül megcsinálható.

Sehol a külföldön nincsenek a tisztviselők oly kevéssé foglalkoztatva, mint nálunk. Sok hivatal nem produkál mást, minthogy az aktákat átteszi a másik hivatalhoz.

A miniszterelnök a feleslegessé váló tisztviselőknek a gazdasági akcióban való felhasználását nem tartja keresztülvihetőnek.

A képviselők létszámának redukciójáról kijelentette, hogy ez keresztülvihető, s azt az uj választási rendeleti beosztásról szóló törvényjavaslattal kapcsolatban fogja a Ház elé terjeszteni.

A képviselők számát nem lehet a *felére redukálni, ezért csak az arany középuton lehet maradni.*

A létszámcsökkentés elől azonban nem zárkózik el.

A párt helyeléssel fogadta a miniszterelnök szavait, majd Bud János, Wekerle Sándor és Mayer János szolgáltak részletkérdésekben felvilágositással a pártnak, amely végül ugy határozott, hogy a *miniszterelnökre bizza annak eldöntését, hogy a gazdasági kérdések megvitatását a képviselőház napirendre tüzeti-e vagy nem.*

A vámtarifát rövid időn belül revizió alá veszik

Az Egységespárt agrárblockja foglalkozott a gazdasági helyzet enyhitésének módozataival.

Budapest, november 14. Az egységes párt agrár blokkja értekezletet tartott, amelyen a mezőgazdasági válság kérdésével foglalkoztak.

Farkas Géza indítványára elhatározta a blokk, hogy végrehajtó bizottságot küld ki, amely a felmerülő agrár kérdésekkel állandóan foglalkozik és javaslatait a kormány elé terjeszti.

Ezután *Bottlik* József adta elő azokat a módozatokat, amelyek alkalmasak arra, hogy a mezőgazdaság helyzetét orvosolják. Állást foglalt a magángazdaságokat támogató kormányakciókkal szemben, amelyek szerinte céljukat nem érik el és a kedvezményezetteknek inkább ártalmára vannak.

A mezőgazdaság fellendítését egységes gazdasági politikával kell támogatni.

Erre az akcióra fordított pénzzel pedig általános célokat kell felsegiteni.

Mindenek előtt a termelést kell olcsóbbá tenni, amelynek eszközei a vámtarifa reviziója, a gazdasági üzemanyagok és egyes ruházati cikkek vámjának eltörlése, másodszor a hitelkérdés rendezése, gabonatárházak létesitése, szövetkezeti törvény reviziója, az Országos Központi Hitelszövetkezet bankká való átszervezése állami támogatással, harmadszor a jövedelmi adó kivetésénél figyelembe kell venni a mezőgazdaság csökkent teljesitő képességét, revidiálni kell a házadót, mert ma a falusi ház a békebeli adó 300—400 százalékát fizeti, míg a fővárosi házak adója 16 százalékról mindössze 17 százalékra emelkedett.

Marschall Ferenc a jövőben kibocsátandó hosszulejáratu hitelekkel kapcsolatban megfontolásra ajánlja a kormányzatnak, hogy legalább az első és második évben el kellene tekinteni a tőketörlesztéstől, amig a gazdasági egyedek a hitel utján ismét erőhöz jutnak. Meg kell vizsgálni, hogy minden esetben a hitele az a segitség, amelyre a gazdaság rászorul, mert sokszor üzemi átszervezéssel, vagy parcellázással inkább segitenek a gazdán.

Krudy Ferenc hangoztatta, hogy az agrár blokk által kiküldendő végrehajtó bizottság permanens munkában legyen és ne csak azokat a gazdasági bajokat vitassa meg, amelyeket a kormány és a törvényhozás tagjainak összessége részletesen ismer, hanem a segités módozatairól is állandóan tárgaljon és tegyen a kormánynak jelentést.

Csizmadia András indítványozta ezután, hogy a blokk üdvözölje *Mayer* János földmivelésügyi minisztert, miniszterségének ötödik évfordulója alkalmából. A blokk az indítványhoz hozzájárult.

Csontos Imre felszólalására *Kállay* Miklós kereskedelemügyi államtitkár biztositotta az agrár blokkot arról, hogy kereskedelmi politikájában figyelembe veszi az agrár érdekeket.

Prónay György báró válaszolva a felszólalásokra kifejtette, hogy a maga részéről is azon a véleményen van, hogy

a vámtarifát rövid időn belül revizió alá kell venni.

Éppen ezért egy bizottságot állitottak össze, amelybe az agrár blokk tagjait is meghivják. A gabonatárházak tekintetében a javaslat kidolgozás alatt áll.

A hosszulejáratu hitelekre vonatkozó tervvel kapcsolatban azt a nézetet vallja, hogy bizonyos fokig indokolt az üzemi bizottság felállitása.

Tudomásul veszi azt a kivánságot, hogy a hegyközségi tanácsok felállitását egyelőre fel kell függeszteni és ezt a földmivelésügyi miniszternek referálja. Ami a földmivelésügyi minisztériumnak a magángazdaságot támogató akcióját illeti, kijelentette, hogy ezeket revizió alá kell venni. Az értekezlet a választ tudomásul vette.

A FŐVÁROSI TÖRVÉNY PÉNTEKEN A PARLAMENT ELÉ KERÜL.

Budapest, november 14. Az egységes párt ma este értekezletet tartott, amelyen *Szcitovszky* Béla belügyminiszter bejelentette, hogy a fővárosi törvényjavaslatot holnap nyujtja be a képviselőházban. Rámutatott arra, hogy a javaslat véglegesen szabályozza a főváros adminisztrációját, átszervezi a vagyon kezelését és szabályozza az üzemek kezelését.

Utána *Blaha* Sándor helyettes államtitkár ismertette részleteiben a javaslatot.

Kozma Jenő meleg szeretettel üdvözölte a javaslatot, amely régen vajudó kérdésnek szerencsés megoldását jelenti. A javaslat minden elképzelhető vonatkozásban ki van dolgozva és az autonomia messzemenő kiépitését jelenti.

A közgyülés inkább a választáson fog alapulni és a kinevezési rendszer megszünik. Hangoztatta még, hogy a javaslattal kapcsolatban teljes egyetértés jött létre a keresztény gazdasági párttal. A javaslatot ugy általánosságban, mint részleteiben elfogadták. Ezután gazdasági kérdések kerültek napirendre, amelyek során *Erdélyi* Aladár, *Csizmadia* András és *Wekerle* Sándor pénzügyminiszter szólaltak fel.

A „DEBRECZEN" szombat reggeli száma közli az egész heti teljes rádió-müsort.

Nagy sajtvásár
Pálffynál
Kassuth u. 7.
Telefon 13-49.
Ementáli sajt . . . 1 kg. 4.30
Cserkész sajt . . . . 1 kg. 3.60
Óvári sajt . . . . . 1 kg. 3.40
Bristol sajt . . . . . 1 dob. 0.98

A győri gyilkosságban Koncz alhadnagy ártatlan, az asszonyt Molnár Erzsébet egyedül gyilkolta meg

Szerelmes volt az alhadnagyba és minden vágya az volt, hogy szerelmét zavartalanul élvezhesse. Hosszas dulakodás után végzett áldozatával.

Győr, nov. 14. Gritzmann Gyula rendőrtanácsos, a győri rendőrség bünügyi osztályának főnöke este fél 10 órakor fogadta a sajtó képviselőit és ismertette előttük a Magyar-utcai gyilkosság nyomozásának eredményét.

Kijelentette, hogy a nyomozást a rendőrség befejezte és amennyire emberileg lehetséges, sikerült tökéletes munkát végezni. — Vázolta a nyomozás egész lefolyását, majd rátérve a mai nap munkájára, kijelentette, hogy a rendőrség feladata ma az volt — hogy

megállapitsa, megfelel-e a valóságnak Koncz Vilmos alhadnagy vallomása.

A rendőrség arra a megállapitásra jutott, hogy **Koncz Vilmosnak az a vallomása, hogy a gyilkosság ideje alatt nem hagyta el a laktanyát, megfelel a tényeknek.** — Erre ujra vallatóra fogták Molnár Erzsébet varróleányt. Ennek a vallatásnak az lett az eredménye, hogy

Molnár Erzsébet visszavonta Koncz Vilmos ellen tett terhelő vallomását és kijelentette hogy a gyilkosságot egyedül hajtotta végre.

Beismerte azt is, hogy az eltünt négyszáz pengőt és egy arany karkötő órát magával vitt, hogy ezzel a rablógyilkosság látszatát keltse. Az órát ágyának szalmazsák csücskében rejtette el, a pénzt pedig az éjjeli szekrény polcára rajzszeggel alulról tüzte fel.

A detektivek a pénzt és a karórát a megjelölt helyen meg is találták.

Ezután elmondotta a gyilkosság egész történetét. **Hétfőn délután határozta el magában, hogy az asszonyt megöli, hogy igy megszabaduljon azoktól a szekaturáktól, amelyeknek családja részéről ki volt téve amiatt, hogy Koncz Vilmossal jó viszonyban volt.**

Szerelmes volt az alhadnagyba és minden vágya az volt, hogy ezt a szerelmét zavartalanul élvezhesse.

A gyilkosságot valami leirhatatlan lelkikényszer hatása alatt követte el. Az volt az érzése, mintha valami láthatatlan kéz ösztönözte volna a bünecselekményre.

Koncznétól hétfőn elkért két konyhakést, azzal hogy odahaza épen késeket élesitenek és azokat is kiköszörüli. A késeket azután megélesitette apjának köszörükövén.

Az egyiket visszavitte az asszonynak, a másikról pedig azt mondotta, hogy az még nincsen kész és holnap elhozza. — Hétfőn este azután ezt a másik kést ruhája alá rejtve átment Koncznéhoz, hogy az éjszakát, Koncz Vilmos távollétében, vele töltse, mint a hogy ez már máskor is megtörtént.

Lefeküdt az ágyba s közben a kést észrevétlenül magamellé tette. Koncznét ujságot vett a kezében s épen a Rombach-utcai gyilkosságról szóló tudósitást olvasta, miközben ő a kést elővette és hirtelen mozdulattal az asszony nyakába vágott.

Koncznét dulakodni kezdett vele és a kést kicsavarta a kezéből, majd a szekrény alá dobta. Eközben az asszony, miután ereje kezdte elhagyni, amihez bizonyára az ijedtség is hozzájárult, leesett az ágyról. Erre ő a szekrényfelé hurcolta, hogy igy a kést ismét magához keritse.

Ez sikerült is neki, ugy hogy azután az asszonyon még több szurást ejtett.

Amikor látta, hogy Koncznét meghalt magához vette a 400 pengőt, valamint a karkötő-órát és hazament a szüleihez, ahol elmondta a vendégek érkezéséről szóló mesét.

Ma küldték át a boncolás jegyzőkönyvét, eszerint a holttesten három szurást és 12 metszést találtak, ezenkivül még több kisebb karcolás is volt rajta.

A Federal Reserve Bank 4 és fél százalékra szállitotta le a kamatlábat

Newyorkból jelentik, hogy a Federal Reserve bank leszállitotta a leszámitolási kamatlábat 5 százalékról 4 és félre. Ez a szenzációszámba jövő pénzügyi intézkedés a legutóbbi tőzsdekrach-al van kapcsolatban.

Az amerikai tőzsdepánik.

London, nov. 14. Newyorki jelentés szerint a Wallstreetnek tegnap ismét fekete napja volt, amely a vezető értékek ujabb veszteségi rekordjával zárult.

Az általános pánikot ujból növelte az óriási részvénypaketteknek a piacra dobása.

Röviddel zárlat előtt egy ismeretlen vevő a Standard Oil egy millió részvényéért darabonként 50 dollárt ajánlott, mire a kérdéses részvények 50 és háromnegyeddel zárultak. Az ismeretlen vevő mögött Rockefeller-érdekeltséget sejtenek. Ez a vásárlás az idő előrehaladottsága miatt nem érintette közelebbről az értéktőzsdét, de a gyapottőzsdén délután némi élénkséget keltett.

A tegnapi eladásokat 7.745.000-re becsülik. Az összes eladások száma az év eleje óta meghaladja az egymilliárdot. Ez minden előző rekordot felülmul.

A tőzsdetanács utasitotta összes tagjait, hogy naponként nyujtsanak be részletes kimutatást a helyzetről. Ilyen esetre 1917 óta nem volt példa.

Korányi Frigyes hazaérkezett és nyilatkozott a jóvátételi konferenciáról

A kisantant lehetetlen követelé sei okozták, hogy a párisi tárgyalások eredménytel enül végződtek.

Budapest, nov. 14. Korányi Frigyes báró, aki Magyarországot a párisi jóvátételi konferencián képviselte, az éjjel az Orient-expresszel Budapestre érkezett. Korányi báró ma délig senkivel sem érintkezett, senki sem tudott hazajöveteléről. Délben 12 órakor megjelent a miniszterelnökségi palotában és egyenesen Bethlen István gróf miniszterelnökhöz sietett fel.

A miniszterelnök Walko Lajos külügyminiszter társaságában fogadta Korányi bárót, aki közel két óra hosszat tartózkodott Bethlennél. Ez alatt az idő alatt részletesen tájékoztatta a miniszterelnököt és a külügyminisztert a keleti jóvátételi konferencia lefolyásáról és eddigi döntéseiről.

A tanácskozás után Korányi Frigyes báró kijelentette, hogy a jóvátételi konferencia tárgyalásain mindvégig azt kivánták voltaképpen Magyarországtól, hogy ismerje el a békeszerződés 250. szakaszának hatálytalanitását, holott ez a szakasz talán az egyetlen, amely a békeszerződés valamennyi szakasza között jogokat biztosit Magyarország számára.

— Ebben a szakaszban ugyanis, — mondotta Korányi báró — ki van mondva, hogy a szomszédos államok nem vehetik el magyar állampolgárok javait és a felmerült panaszok ügyében döntőbiróságot kell kiküldeni. A magyar kormány természetesen nem tehette, hogy kiszogáltassa a magyar állampolgárokat a kisantantnak, mert itt nemcsak optánsokról, hanem többezer magyar polgár vagyonáról van szó.

— Ha a magyar kormány elfogadná ennek a szakasznak hatálytalanitását, az azzal is járhatna, hogy a még ottlévő magyarok, illetve más vagyonok is hasonló sorsra juthatnának, mint azok, amelyekről most szó van. A magyar kormány igen méltányos javaslatot terjesztett a párisi jóvátételi konferencia elé, a bizottság azonban még tárgyalás alá sem vette azokat.

— A kisantant lehetetlen követelései okozták, hogy a párisi tárgyalások eredménytelenül végződtek. A kérdés egyébként a hágai konferencia elé kerül, amely valószinüleg januárban fog összeülni.

AZ OPTÁNSPER ÉS A JÓVÁTÉTEL

London, nov. 14. A Christian Sciene Monitor párisi levelezője foglalkozott a párisi keleti konferenciával és kiemeli, hogy nem igaz az az állitás, mintha Magyarország vonakodnék jóvátételt fizetni, *csak természetesen tőle telhetőleg védekezik az olyan követelések ellen, amelyek véleménye szerint meghaladják erejét.*

A bizottság munkájának fennakadását az optánsper okozta amennyiben a csehek és románok jóvátételi követeléseik leszállitása ellenében ez irányu tartozásaik elengedését követelik.

Gróf Bethlen István ebbe nem hajlandó beleegyezni és ragaszkodik az ügy döntőbirósági elintézéséhez.

Baltazár Dezső püspök 58 éves

Dr **Baltazár** Dezső püspök ma, november 15-én tölti be életének 58-ik évét. — Ebből az alkalomból nagyon sok tisztelője és barátja keresi fel üdvözlettel a püspököt, akit hivei sokasága vesz körül őszinte szeretettel.

Baltazár püspök szokása szerint születésnapján minden hivatalos természetü ünneplés elől elzárkózik. Családi körben vacsora lesz, de ezen tulmenőleg semmiféle más ünnepélyesség nem mutatja az évfordulót.

MAGYARBARÁT HANG A NÉMET SAJTÓBAN A KELETI KONFERENCIA SIKERTELENSÉGÉVEL KAPCSOLATBAN.

Berlinből jelentik, hogy a Düsseldorfer Zeitung vezetőhelyen, rokonszenves hangot ir a magyar delegáció magatartásáról a keleti konferencián.

— A kisantant azt kivánja, hogy a magyarok fizessék ki a kisajátitás károsultjait és a birtokokat engedjék át a jóvátételi kötelezettségek fejében nekik. Ilyen megalázó javaslatot a magyar kormány, amelynek számos tagja szintén a kisajátitás károsultja, nem terjeszthet a magyar képviselőház elé. Ezt a keleties ízü alkut a magyar politikusoknak vissza kell útasitani, mint ahogyan vissza is útasitották.

IRAK ÁLLAM MINISZTERELNÖKE AGYONLÖTTE MAGÁT.

London, nov. 14. Sir Abdul Muhsin iraki miniszterelnök tegnap este agyonlőtte magát. A „Times" bagdadi tudósitója jelenti, hogy Irak királyság miniszterelnöke este fél 11 órakor családi tanácskozás közben követte el az öngyilkosságot. A segitségül hivott orvosok már csak a beállott halált állapithatták meg.

Az öngyilkos Abdul Muhsin basa, Mezopotámia egyik legelőkelőbb ősnemes családjának sarja, aki már negyedszer volt miniszterelnök. — Negyedik kormányát néhány hónappal ezelőtt alakitotta meg, amikor sikerült koalicióba tömöritenie az összes mezopotámiai pártokat. Az ő kezdeményezésére vállalta az angol kormány a közvetitést Irak és a Népszövetség között, hogy Irak állam beléphessen a Népszövetségbe.

Muhsin basa öngyilkosságának háttere még nem ismeretes. Azt hiszik, hogy a miniszterelnök pillanatnyi elmezavarában lőtte magát agyon.

Hurka és fánkestély
szombaton
Kérem a tisztelt közönség szives pártfogását. — **Goldstein** vendéglős
Kigyó ucca 12. szám.

„A nők között is lesznek kopaszok, ha soká tart az eton és a bubi divata"

Miért ártalmas a rövid haj az egészségre. — Érdekes előadás a nyiregyházi Vörös-Keresztes fiók-gyűlésen.

A Vöröskereszt Egyesület nyíregyházi fiókja a mult napokban *Énekes* János prelátus és dr *Bencs* Kálmánné elnökletével ülést tartott. Énekes János prelátus ismertette a Vöröskereszt központ lekutóbbi nagygyülését, amely tanuságot tett a vöröskeresztes mozgalom hatalmas arányiról, hiszen a pénztári jelentés szerint a központ évi 500.000 pengös kiadási tétellel dolgozik. Énekes János prelátus ezután rámutatott a szociális érzés fejlödésének ujabb tényeire. A sok nyomoruság, a közös sors közelebb hozza a szíveket. A Vöröskereszt tagjainak magasztos feladata a szenvedökön segítés, a betegek ápolása, a közegészségügyi akciók támogatása.

Énekes János prelátus ezután felkérte Oláh Dániel dr-t előadása megtartására. Oláh dr mindvégig lebilincselően érdekes előadásban azt a kérdést fejtegette, hogy

higénikus-e a ma divatos eton- és bubi-frizura.

Amióta a modern hajviselet divatba jött, sokan kérdést intéztek hozzá, melyik az egészséges hajviselet, a modern rövid, vagy a régebbi, a hosszu haj. A hölgyek a rövid, a férfiak zöme a hosszu haj mellett foglalt állást. Nem akarta magára vonni a hölgyek engesztelhetetlen haragját, de a másik félnek is igazat akart ötven százalékban adni, hát a középhosszu haj mellett foglalt állást, nem is gondolva arra, hogy ez is divatossá lesz.

Ma nem védi egyik fél álláspontját sem és szigoruan a tudomány szemüvegén át vizsgálja a kérdést. A frizura ösidőktől fogva a kölcsönös tetszeni vágyás eszköze. A kulturátlan nép is élvezte, amikor haját csonttal, csigával, kagylóval stb. értékesíti. A modern frizura azonban nem külső diszítéssel, hanem alakformálással akar hatni. A kulturátlan ember évszázadokon át megőrzi hajviseletét, amellyel törzsi, faji jellegét is kifejezésre juttatja, a kulturember pedig változtatja frizuráját nem egyszer a higiénia rovására.

Amióta a bubi- és etonfrizura általánossá lett, megszaporodott a hajbetegségek száma.

Bizonyos, hogy az uj hajviselet a hosszu hajjal szemben a higiénia szempontjából hátrányban van. Most, amikor ezt megállapítja, elhallgattatja magában a férfit és kizárólag az orvos álláspontját tolmácsolja. Nem tagadja, hogy szép a rövid haj viselete, de rámutat, hogy csak egyeseknek szép, nem pedig mindenkinek.

Szép az amugy is szép, formás arcu hölgyeknek. A hosszukas archoz az eton, a kerek archoz a bubi a kecsesebb.

De a nem szabályos, szép arcoknak egyenesen hátrányára van a rövid haj. Ezekhez az arcokhoz a régi, hosszu hajat ízlésesen idomitani, alakítani lehet, mint ahogyan a ruhát is idomíthatja a jóizlés.

A rövid hajjal fellépő gyakori betegségnek a mosás, ondolálás, szárítás, alkoholos oldattal való kezelés az oka. A rövid haj sokkal több gondozást követel. Az utóbbi években egyre szaporodik a hölgyfodrász üzletek száma. Távol áll attól, hogy e derék ipar ellen állást foglaljon, csupán bizonyítékul említi szaporodó számukat. A gyakori fejnosás ártalmas, mert elősegíti a korpaképződést. A fejbőr puhító faggyuját a gyakori mosás, zsirtalanitás eltávolítja és ezzel fokozott mértékü faggyutermelődés indul meg, aminek a bőr felhámlása, a korpaképződés az eredménye.

Azért sem higiénikus a rövid haj, mert nem simul ugy, mint a régi hajviselet. Felborzolódik, idegen anyagokkal telik meg a haj. A bubi és az eton nem is praktikus, mert ápolni kell, mosni, ondolálni kell, ami mind ártalmasabb, mint a hosszu haj fonása, fésülése volt. Az ondolálás is ártalmas. Ha vizes, akkor a korpaképződést sietteti, ha száraz, törékennyé lesz a haj, „molyosodik". Az alkoholos lemosás is fokozott faggyutermelést vált ki és sietteti a korpaképződést. Az erős alkohol használata hajszálrepedést idéz elő. A meleg levegővel való szárítás kifárasztja a hajhagymákat és a fokozottabban termelő, majd fáradt hagyma ledobja a hajszálakat.

A legujabb kalapdivat is árt a haj egészségének azzal, hogy gátolja a vér szabad keringését.

Ha sokáig divatban marad a rövid haj, beáll a kopaszodás a nők között is. Milyenek lesznek hölgyeink kopasz fejjel?

Bizonyára csak annyi történik, hogy a fiatal ember, aki most „édes galambomot" mond, azt mondja: „édes kis kopaszom".

Énekes János prelátus köszönetet mondott az előadó orvosnak élvezetes és tanulságos előadásáért, majd bemutatta Somogyi Gyula dr kir. közjegyző levelét, amelyben meleg szavakkal köszönti a Vöröskereszt gyülést. Végül dr Bencs Kálmánné elnök javaslatára elhatározták, hogy a nagy érdeklödést keltő orvosi előadásokat ezentul vasárnap délután tartják meg.

Hubay Jenő Debrecenben

A városok kulturális szövetsége Debrecenben rendezi az első vidéki zeneünnepet, amelyen a Máv. és a zeneiskolai zenekar is szerepel. Dr Vásáry István polgármester a zeneegyesületekkel való megbeszélés szerint dr Hubay Jenőt, a Főiskolai főigazgatóját, Debrecen város diszpolgárát kérte fel, hogy a zenekart vezényelje.

Dr **Hubay** Jenő a következő levelet intézte a polgármesterhez:

„Igen tisztelt Barátom!

Kuthy Sándor barátom által értesültem, hogy a debreceni zeneünnep, melynek müsorába a „Falurossza" nyitányom is be van illetsztve, november 24-én tartatik meg. A rendezőbizottság szives meghivását, hogy magam vezényeljem a nyitányt, annál nagyobb örömmel fogadom el, mert igy még a magyar müvészek képkiállitását is megtekinthetem, a melyben fiam is részt vesz. Leköteleznél, ha szives volnál értesiteni, mely napon kell Debrecenbe érkeznem, hogy a hangverseny főpróbáján jelen lehessek. A közeli viszontlátás reményében maradok Téged szivből köszöntve, tisztelő igaz hived — **dr Hubay Jenő**".

Dr Vásáry István polgármester és P. Nagy Zoltán zeneiskolai igazgató, dr Balás Károly üzletigazgatóval együtt már össze is állitotta a zeneünnep müsorát. Az összpróba november 23-án szombaton este lesz, november 24-én délelőtt főpróba, melyet növendékei azon iskoláknak, melyek a népszerü zenei előadásokat szorgalmasan látogatják, teljesen dijmentesen hallgathatnak végig. — November 24-én délután 5 órakor kezdődik a zeneünnep, melyet a rádió közvetit és amelyet Zenekedvelők Köre tagjai bérletben minden ráfizetés nélkül, dijmentesen kapnak. A nagyközönség részére mindössze néhány ülőhely lesz kapható a Méliuszban két pengős árban.

A debreceni zeneünnep iránt nemcsak Debrecenben, hanem országszerte nagy az érdeklődés. A kultuszminiszter, a Főiskola külön képviselteti magát. A Rádióélet ez alkalomból ünnepi debreceni számot ad ki.

A zeneünnepet dr Vásáry István polgármester, a Szövetség elnöke nyitja meg, szereplői Höchtl Margit, dr Darkóné Simonffy Irén, Zempléniné Csanak Mária, Csapó Margit, Eisler Mihály, Buza Gábor, Szabó Emil zeneiskolai tanárok, a Máv. filharmónia és a városi zeneiskola egyesitett zenekara, a Városi Dalegylet Ferray István karnagy vezényletével, rövid előadást tart dr Kuthi Sándor, a szövetség igazgatója.

A foltozó varga

Irta: BAGHY GULA.

Eszperantó eredetiből forditotta: *ÁGH FERENC.*

Az olyan nagy ház, amilyenben én is lakom, magán hordja a nagyváros képét. Minden rangú és rendü embert befogad. A lakók oduikba huzódnak és nem érdekli őket a szomszéd baja. Van itt generális és rokkant katonakoldus; van pózoló tanár és kenyérért harcoló kisdiák; milliárdos szalontulajdonosnő és petroleumlámpánál vakoskodó masamód; autón futkározó bankár és hét éhes száju gyerekkel tenzödő bankszolga; duzzadt tárcáju szinigazgató és fillértelen szinész. Mindmind olyan ember, akit nem érdekelhet a mások sorsa, mert akkor — ah, igazán milyen kellemetlen — még talán segíthetne is.

De nem erről akarok irni, hanem a foltozó vargáról, aki alattam lakott, mert egy hete elköltözött oda, ahol a házbérgond már nem gyötör. Meghalt és messze-messze innen a hatóság temetette el. Négy szál gyalulatlan deszka, néhány szeg elég az olyan szegény emberkének, aki egész életén át csak rossz cipőket, csizmákat foltozott. Különben is ingyen sírhelyet kapott, mint a nemzet nagyjai. Nem elég megtiszteltetés?

Nem! Azért irok róla. Maradjon irott emlék az öreg foltozó varga után. Megérdemli, mert — ember volt. Különös emberke volt. Mosolyogták a hóbortjáért. Én megkönnyeztem. Visszaéltek a gyengeségével. Én szerettem volna mecsókolni nagy, munkától elformátlanodott kezét.

Most is látom magam előtt, amint délutáni szabad óráiban a kaput támogatja, nagyokat szippant két foga közé szorított cigarettájából. Talán csak ez a két foga maradt éppen az öregnek. Konzerválta őket örök időkre a füst. Görnyedt pupos háta, horpadt melle, „o" formáju rövid lábai és aránytalanul nagy jobbkeze volt a cégére: „Én vagyok kérem alázattal, nagyságos urak, az olcsó foltozó varga!"

Évekig láttam, évekig izgatta érdeklődésemet és évekig nem ereszkedtem szóba vele. Miért? Magam sem tudom. Egy este azután megszólitott: „Nagyságos ur, láttam, hogy a kisleánya cipője lyukas. Küldje el hozzám!"

Olyan egyszerüen mondta, mint aki munkát kér.

— Jól van öreg, majd elküldöm.

Legyen munkája az öregnek gondoltam és hogy el ne felejtkezzem a dologról, a lakásba érve azonnal intézkedtem.

Estére már rendben is volt. Azaz, dehogy is volt rendben! A feleségem felháborodva mesélte, hogy az öreg felhozta a cipőket. Szép, gondos munka — már amilyen szép és gondos lehet a foltozó munka —, de nem akar elfogadni érte semmit. Ez meglepett, felingerelt és őszintén megvallva, haragra lobbantam. Azonnal lesiettem hozzá.

A munkaasztalánál ült és vacsorázott. Előtte egy üveg tej, darab kenyér. Körülötte a földön sok-sok gyerekcipő. A sárgásfényü, kormos petroleumlámpa pislákolt, sercegett. Hja, szegény embernek csak vizezett petróleumra telik.

Megálltam előtte. Felnézett reám. Szelid, mélykék szemében szemrehányás ült. Homlokából hátrasimította hófehér haját. Valami megindultság bizsergette a szivem. A szavamat tréfára fogtam.

— Enyje öreg, hát miféle bolondság ez? Ki látott ilyet? Megcsináltatom a kisleányom cipőjét és az árát nem veszi meg...

— Megszomoritom vele? — kérdezte halkan, szelíden.

— Sőt megsért vele!

— Akkor fizesse meg.

— Mennyivel tartozom?

— Két gyerek örömével.

Hóbortos az öreg, gondoltam és kivettem hozzávetőlegesen egy talpalás árát. Átvette a bankjegyet, megsimogatta, reám mosolygott.

— Hálásan köszönöm a harmadik nevében is.

Gondosan az asztal fiókjába tette a pénzt s azután mit sem törődve velem, folytatta egyszerü estebédjét. Nem tudtam ridegen elmenni. Az évek visszatartott érdeklődése most élni akart az alkalommal. Nem tudtam, hogy kezdjem. Vártam. Az öreg felnézett reám, de most kérdés volt a szemében. Még egy korty tej, még egy falat kenyér és megszólalt:

— Visszaadiam a harmadik gyerekét?

— Nem! Nem! — tiltakoztam a félreértés ellen. Hogy gondolhat ilyet? Nem azért várok. Szeretném, ha valamit beszélne magáról, az életéről.

— Minek az? Látja a nagyságos ur, foltozó varga vagyok. Régi ember. Nincs ezen mit beszélni.

— Igaz.., Nincs ezen mit beszélni. De legalább azt mondja meg, miért akarta ingyen megcsinálni a kis leányom cipőjét?

— Mert lyukas volt és a nagyságos ur cipője is lyukas, engedelemmel legyen mondva.

Éreztem, hogy elpirulok. Hiába, mindent meg kell fizetni. Még az ártatlan érdeklődést is.

— Ez a munkacipőm — menteget tem magam. (Szegény nagyságos urak, a tekintélyüket gyakran hazugsággal védik.)

— Azután mondja öreg, miért talpal, foltoz maga ingyen? Mert ingyen csinálja soknak. Most már értem a maga különös dijszabását. Hát miért teszi?

Sokáig nem felelt, de látva makacs várakozásomat, rászánta magát a beszédre.

— Megmondom, megmondom, hogy láthassa a nagyságos ur, milyen kétszinü vagyok. Önzésből foltozok, talpalok ingyen. Gyerekörömön vásárolok magamnak örömöt... Már több, mint husz éve élek ilyen örömben. Ma már a sir felé ballagok, de azért még mindig vendégeskedik nálam az öröm. Kárpótol azért, amit megtagadott tőlem ifjuságomban.

November 20--21-én lesz az egyházkerületi közgyülés

Ez a közgyülés rendeli el a főgondnoki tisztségre a szavazást.

A tiszántuli református egyházkerület november 20-án és 21-én tartja rendes évnegyedi közgyülését.

A megelőző napon, tehát 19-én délután esperesi értekezlet lesz, — továbbá belmissziói bizottsági ülést tartanak.

November 20-án délután az egyházkerületi bíróság tárgyalja az eléje kerülő ügyeket.

A főgondnoki tisztségre — mely vitéz nagybányai Horthy István lemondásával megüresedett — a mostani közgyülés rendeli el a szavazást. Az uj főgnodnokot a presbitériumok választják meg, illetőleg az ő szavazataik alapján történik meg a megválasztása.

Az uj főgondnok ünnepélyes beiktatása természetesen a következő közgyülés keretében történik meg.

Itt emlitjük meg, hogy pénteken bontják fel azokat a szavazatokat, melyek a zsinati rendes képviselőségre és az egyházkerületi jegyzői tisztségre beérkeztek.

A debreceni egyetemi hallgatók „Bethlen Gábor Köré"-nek konferenciái előadásai és emlékünnepélye f. hó 16-17-én

Mint már többizben jelentettük, a Bethlen Gábor Kör november hó 16. napján, szombaton és 17-én vasárnap ünnepli meg Bethlen Gábor erdélyi fejedelem halálnak 300. évfordulóját. A szombati konferenciai előadások sorrendje és ideje a következő:

Délelőtt fél 10 órától fél 11 óráig áhitatot tart: dr Kállay Kálmán egyetemi ny. r. tanár.

Délelőtt fél 11 órától fél 12 óráig „Eddigi konferenciáink" c. alatt előadást tart: dr Vitéz Csia Sándor, Máv. főorvos. — Ezen előadások helye a Kollégium diszterme.

Délelőtt 12—1 óráig tartja meg előadását a Kollégium Oratóriumában Muraközi Gyula kecskeméti református lelkész.

Délután fél 4 órától fél 5 óráig „Vallás és müvészetek" cimmel előadást tart dr Tankó Béla egyetemi ny. r. tanár.

Délután 5—6 óráig „A reformáció hatása a magyar nemzeti életre" cimen előadást tart Uray Sándor, debreceni református lelkész.

Ezen konferenciai előadások a Kollégium Oratóriumában folynak le, melyekre szeretettel hivja meg a Kör elnöksége a város közönségét. — Belépődij nincs.

Este pont 8 órai kezdettel müsoros tea-estélyt tartunk a Kollégium éttermében. — Tea-jegy 50 fillér.

Vasárnap délelőtt 10 órakor részvétel a nagytemplomi istentiszteleten, amelyen a homokkertiek zászlószentelése alkamával dr Baltazár Dezső püspök hirdeti az igét.

A tulajdonképeni konferenciai előadások befejezése délelőtt 12 órakor lesz a Kollégium diszteremében, amikor dr Vass Vince enyingi református lelkész, volt pápai theol. akadémiai tanár — tartja meg záró előadását. — Ezen előadás is teljesen ingyenes és ide valamint az esti emlékünnepélyünkre tisztelettel és szeretettel hivja meg a Kör elnöksége Debrecen társadalmát.

Ezt az emlékünnepélyt vasárnap délután 5 órakor a vármegyeháza disztermében rendezi meg a „Bethlen Gábor Kör". — Az ünnepség részletes müsora:

Cohle: Isten, ki fenn uralkodol. Énekli a Kántus.

Megnyitó beszéd: dr Révész Imre, református lelkész.

Ünnepi ódát szaval: Vecsery János, hittanhallgató.

Emlékbeszéd: dr Rugonfalvi Kiss István, egyet. ny. r. tanár.

Kuruc nótákat játszik: Rácz Jancsi és zenekara.

Szaval: Molnár Elemér hittanhallgató.

„Legyen világosság" c. alatt előadást tart Hegedüs Lóránd ny. pénzügyminiszter.

Révfi: Éji dal. Énekli a Kántus.

Belépődij nincs. — Müsormegváltás kötelező. Személyenként: 1 pengő 50 fillér.

A Csapó-utcai egyházrész közmüvelődési és evangélizáló estéi megkezdődnek

A nemrég megnyilt egyházrészi otthon (Szappanos ucca 16. szám) 200 embert befogadni képes nagytermében, havonként egy-egy vasárnapon evangélizáló és közmüvelődési estélyek tartását határozta el az egyházrész vezetősége. Az evangélizáló esték istentiszteletszerü összejövetelek lesznek, a lelkeknek Krisztushoz vezetésére, a közmüvelődési esték pedig a magyar irodalmi, tudományos és müvészeti kultura legnemesebb értékeit vannak hivatva közvetiteni.

Az első közmüvelődési estély nov. hó 24-én, vasárnap este 8 órakor lesz a következő müsorral: 1. Megnyitó szavakat mond dr. Révész Imre, vezető lelkész. 2. Mendelssohn: Nyugalom völgye. Előadja az egyházrész négyeskara: Révészné Váró Margit (szoprán), Szabó Vilma (alt), dr. Szabó Gyula (tenor), Kerekes László (basszus). 3. Benedek Elekről, a legnagyobb magyar meseköltőről előadást tart dr. Szondy György leánygimnáziumi tanár. 4. Gaál: Rhapsodia. Zongorán előadja Bessenyei Erzsébet. 5. a) Delibes: Csolnakduett a Lakméből; b) Porti: Serenata; c) Brahma: Bölcsödal. Előadja özv. dr. Sánthéné Kontsek Irén és dr. Révészné Váró Margit.

Beléptidij nincs. Önkéntes adományok az egyházrész céljaira szivesen fogadtatnak. A müsor a lehető legpontosabban 8 órakor kezdődik. A müvészi számok alatt az ajtók zárva lesznek. A terem fütve lesz. Ruhatár rendelkezésre áll.

Egy amerikai bankár, ki egymillió dollárt veszített a tőzsdekrachon, megmérgezte magát

Egyelőre megszünt a pánik-hangulat.

Newyork, nov. 14. A nagy tőzsdekrach egymásután szedi áldozatait. Nem mulik el nap öngyilkosság nélkül, amelyeket a tőzsdén szenvedett veszteségek miatt követnek el. A tegnapi nap öngyilkossági krónikájának legkimagaslóbb eseménye Robert **M. Searl** előkelő rochesteri bankár öngyilkossága. A bankár a Rochester Electric Corp. elnökigazgatója volt.

Fürdőszobájába zárkózott és világitógázzal megmérgezte magát.

Mire rátörték az ajtót, már halott volt. Searl bankár nagy szerepet játszott a bankvilágban. Az utóbbi hetekben a tőzsdén igen nagy veszteségei voltak, amelyek buskomorrá tették és öngyilkosságát is nagy veszteségeivel indokolják. — Searl bankár

több mint egymillió dollárt veszitett az utóbbi napokban.

A tegnapi ujabb newyorki tőzsdepánik, amely 15—20 pontos ujabb árveszteségekre vezetett, a hivatalos forgalom berekesztése után egy csapással megszünt. A pánikhangulat helyére általános reménykedés és bizakodás lépett, midőn az utótőzsdén hire terjedt, hogy a Holm-bankház megbizottjának közlése szerint a bankház

egymillió darab Standard-Oil részvényt akar vásárolni

50 dolláros árfolyamon. A Standard Oil részvények 50.75 dollárral zárultak. A Holm bankház ezt az óriási vásárlást a mai tőzsdén fogja lebonyolitani, még pedig Rockefeller számlájára, aki kifejezetten azzal a szándékkal adta ezt a megbizást, hogy segitsen a newyorki tőzsde siralmas helyzetén.

Washington, nov. 14. **Hoover** elnök hosszabb bizalmas tanácskozást folytatott Mellon pénzügyi államtitkárral, Mills helyettes-pénzügyi államtitkárral és a Federal Reserve Bank vezetőjével. A tanácskozáson hir szerint a hatalmas tőzsdei veszteségeket vitatták meg és szóba került az a hatás, amelyet a nagy tőzsdei árfolyam-zuhanások okozhatnak a középosztály fizetőképességében. — Mellon az értekezlet után közölte, hogy a kormány a republikánus és demokrata pártok vezetőivel egyetértésben, a rendes kongresszusi ülésszak megkezdése után haladéktalanul be fogja nyujtani javaslatát, amelyben

a következő költségvetési évre 160 millió dollár adómérséklést inditványoz.

A kongresszus rendes ülésszaka Hoover elnök üzenetének meghallgatása után elsősorban Vare pennsylvaniai szenátor mandátumának kérdését fogja tárgyalni. A demokraták tudvalevőleg megtámadták Vare mandátumát, — mert azt állitják, hogy a választás nem volt tiszta. — Ezután a költségvetést fogja tárgyalni a kongresszus.

Szénszükségletét

legjobb minőségben és legolcsóbb áron

Schuschitzky János és Tsa

cégnél (**Ferenc József ut 22/24. Telefon 12-48, 12-62 sz.**) szerezheti be.

Salgótarjáni, borsodi és porosz fütőszén és koksz.

— Talán korán halt el a felesége?

— Sohasem volt nekem olyan.

— Szerencsi csalódás . . . mi?

— Nem csalódhattam, mert senki sem szeretett . . . Rut, piszkos gyerek voltam. Lőcslábu, tömpe, törött orru, lánghaju, árva legényke. Valahol az uccán szedtek fel. Senki sem szeretett, csak a majszterem. Puposra simogatta a hátamat, hogy megemlegessem, de azért enni adott. Örököltem is utána. Mikor meghalt, az özvegye utánam hajította a szerszámait. Sokat vándoroltam. Az emberek kerültek, én is az embereket. Sok faluzás után a fővárosba kerültem. Itt minden rendbe jött. Többé nem kerültek, mert észre sem vettek. Jó néhány esztendeig eldolgozgattam a kültelkeken. A szegény nép hozzám hozta a sok-sok lyukas cipőt. Egyik-másik olykor el is beszélgetett a — hitel kedveéért. Éltem, mert nem jutott eszembe meghalni . . . Egyszer egy mutatványos el akart vinni magával. Jó lettem volna a bódéjában „kutyafejü tatárnak". Akkor sirtam először életemben. Nem mentem el, de attól kezdve csak késő este hagytam el a pinceműhelyem . . . Később került barátom is. Olyan csunya volt, mint én és éppugy kerülte az embereket, mint én. Szomszédom volt, később lakótársam. Nagyon-nagyon szegény ember. Szerettem, mert ő sem mosolygott soha. Megértettük egymást. Nem volt mestersége. Abból élt, ami jött . . . Egy este emlékszem, hideg téli fagy volt, lejött hozzám a pincébe. Máskor is lejött, de most olyan különös volt. Ült és mosolygott. Kérdeztem: Mi van veled? Azt mondja, hogy boldog és nagy öröme van. Boldog vagy? Aztán miért? — kérdeztem. Azt feleli, hogy azért, mert a kis ködmönét odaadta egy meztelen gyermeknek. Azután elkezdett sirni, nevetni. Nekemesett. Ölelgetett . . . Hát ez a boldogság? — gondoltam. Mi van ebben boldogság? — kérdeztem tőle. Azt mondja: Próbáld meg, oszt megtudod. Nekem nincs ködmönöm — feleltem. — Nem baj, de tudsz csinálni kis csizmát, tudsz foltozni lyukas cipőcskéket. Próbáld meg! . . .

— És egyszer megróbáltam és azután én is sirtam, nevettem, mert — Uram Isten! — a szegény gyermek öröme égi ajándék. Belebujik az öreg csontok szivébe és mesél, olyan szépeket mesél, amilyeneket nekem sohasem mesélhetett az édesanyám . . . Látja nagyságos ur ezt a kis öklömnyi cipőcskét? A vice Magduskájáé és holnap fizeti az Uristen, amikor majd azt mondja a gyerekszáj: Csecse cipő: Én cipőm! . . . Ezért kértem én két gyerek örömét a talpalásért.

Bizony alig tudnám megmondani, hogyan kerültem fel az öregtől a lakásomra. Napokig rázott a visszafojtott zokogás és gyerekcipőkön lyukat kerestem és fájt, hogy nem tudok foltozni, mint az öreg.

Elmult. A száz és száz gyerekcipő ingyen foltozója elköltözött. Árván hagyta szerszámait. Ugy szerettem volna, ha a temetésén hálás gyerekszivek ármádiája kisérné utolsó utján, de nem volt ott más, csak egy pap, egy rendőr és én . . .

Faipar rt. butorüzlete Király uccán bent 4 sz. alatt van

Szele György, Uray Sándor, Révész Imre és Baja Mihály képviselik a református egyházat a város törvényhatóságában

Baltazár püspököt örökös tagnak választják meg.

Az uj közigazgatási törvény értelmében **minden egyház képviselteti magát a város törvényhatósági bizottságában.** A debreceni református egyház már megállapitotta, hogy kik a legidősebb szolgálati lelkészek és ennek alapján értesitették a várost, hogy az egyház a maga részéről dr Baltazár Dezső püspököt, Szele György, Uray Sándor és Révész Imre lelkészeket delegálja a közgyülésbe.

Tekintettel azonban arra, hogy dr Baltazár Dezső püspököt az uj törvényhatósági bizottság örökös tagnak választja meg, igy a negyedik lelkészül Baja Mihályt küldi be az egyház a város parlamentjébe.

A többi egyházak közül a római katholikus egyházat dr Lindenberger János prépost plébános, apostoli kormányzó, az izraelita egyházat pedig dr Schlesinger Sámuel főrabbi képviseli.

Megválasztották a megyei törvényhatóságba az ügyvéd érdekképviseletet.

Hajdumegye törvényhatóságába küldendő ügyvédi érdekképviseleti választás is megtörtént.

Rendes taggá: Papp Ernő szoboszlai,

Póttaggá: dr Teresténvi István hajduböszörményi ügyvédet választották meg.

Ifj. Horthy Miklós teljesen felgyógyult

Budapest, nov. 14. A Fasor-szanatóriumból kapott értesülés szerint **ifjabb Horthy Miklós állapotában a gyógyulás nagy lépésekkel halad előre.** — A mai nap folyamán Ádám dr professzor és Szöllősy dr egészségügyi főtanácsos ujból megvizsgálták a beteget és megállapitották, hogy a rekonvalescencia teljesen zavartalan. — A beteg néhány nap óta pár órát tölt ágyon kivül, kedélyesen beszélget családjával, sőt már rövidebb járási próbákat is végzett. A gyógyulási eredmény ugy testi, mint szellemi szempontból kifogástalan és a balesetnek semmiféle következményei nincsenek.

A beteg a szanatóriumot néhány nap mulva a saját lábán fogja elhagyni és pár hét mulva megkezdheti rendes foglalkozását.

Caruso bebalzsamozott holttestét minden harmadik évben átöltöztetik

Páris, november 14. Az Intarnzingeant jelenti, hogy Titó Schipa a híres olasz tenorista előadást tartott Carusó ról, aki meghitt barátja vol. Előadásában többek között elmondotta, hogy Carusó hozzátartozói minden három évben elzarándokolnak Carusó nápolyi sírjához, amelyet felbontanak s Carusó testét, amelyet oly csodálatosan balzsamoztak be, hogy még ma is teljes épégben van, új ruhába öltöztetik.

Carusó jelenleg redingótban fekszik sírjában, amely öltözék „nagyon jól áll neki".

Letartóztatták Zubkovot Berlinben

Berlin, november 14. A rendőrség ma reggel letartóztatta *Zubkov* Sándort, a tegnap reggel elhunyt Viktória schaumburg-lippei hercegnő válófélben levő férjét, aki a halálhirre Belgiumból Berlinbe érkezett. A rendőrségen részletes kihallgatás alá vették, amelynek befejezése után valószinüleg ismét kitoloncolják.

Bonn, november 14. A bonni ferencrendi kórházban, ahol Zubkovné, született Viktória schaumburg-lippei hercegnő holttestét felravatalozták, tegnap délután rövid gyászünnepély volt, amelyen csak a legszükebb családtagok vettek részt. A ravatal fejénél hatalmas virágkoszora fekszik, amelyet az elhunyt hercegnő bátyja, Vilmos, volt német császár küldött Doornból. Tegnap dél óta tömegesen érkeznek Bonnba a részvéttávíratok. A német hercegi és grófi családokon kivül néhány külföldi uralkodóház részéről is érkezett részvéttávirat.

Bonn, november 14. Zubkovot a rendőri kihallgatás után a kerületi törvényszékre vitték, amely a *számüzetési parancs megszegése miatt fog ítélkezni Zubkov fölött,* miután nem kért engedélyt az illetékes hatóságoktól, hogy résztvehessen a felesége temetésén. Zubkov tegnap este tiz órakor érkezett Bonnba és ma reggel hat órakor már detektivek mentek érte a szállóba, akik *a szó szoros értelmében az ágyból húzták ki.* Viktória hercegnőt az elmult éjszaka a kórházból automobilon a krónbergi kastélyba vitték. Temetése vasárnap délután lesz.

AZ ERDÉLYI FÖLDGÁZ ELSŐ FELTÁRÓJA MEGHALT.

Budapest, nov. 14. — November 13-án meghalt 81 éves korában kissármási **Mally Sándor** ny. pénz ügyminiszteri tanácsos, volt bányamérnöki főiskolai tanár. — Az ő nevéhez füződik az erdélyi földgáz első feltárása. A pénzügyminisztérium bányászati ügyosztályának sok éven át volt vezetője, abban az időben, amikor a magyar bányászat fénykorát élte.

Izgalmak és razzia a Rombach utcai gyilkossági bünper tegnapi tárgyalásán

Negyven embert előállitottak a főtárgyalás nézői közül. — Botrányok a Rombach uccai gyilkossági ügy főtárgyalásán. — Az egyik tanút is elvitték a detektivek.

Budapest, november 14. A Rombach uccai gyilkosság tárgyalásán még az eddigieknél is nagyobb, botrányosabb tumultózus jelenetek játszódtak le. A rendőrök

nem tudták a tömeget fékentartani és amikor a közönséget be engedték a tárgyalóterembe, olyan tolongás volt, hogy egymás ruháit szaggatták össze az emberek.

Az első tanu, Friedmann Miksa kereskedő, általános derültség közben tesz vallomást, mert arról beszél, — hogy fél Wambach Katalintól, ki meg szokta verni a férfiakat.

— Wambach Katalin, — vallja a tanu, — megfenyegette Wallenstein Ödönt, hogy majd „elintézi". Hogy miért akarja bántani, azt nem mertem tőle megkérdezni, mert

nagyon félek tőle. Én ugyan vitéz vagyok, több kitüntetésem van, de megrokkantam és félek tőle, mert állandó botrányokat rendezett és verte a férfiakat. Nagyobb emberek is félnek tőle, mint én!

A tanú elmondja még, hogy Györkös Rózsi és Wambach Katalin egy Dob uccai kávéházban gyakran beszélgettek, sőt össze is csókolództak.

— Az én anyám 79 éves, de

találjam halva az anyámat, ha nem csókolództak —

mondja a tanu.

Mire Györkös Rózsi igy kiált fel:

— Akkor meg fog halni a mamája!

Az elnök ezért rendreutasítja Györkös Rózsit.

A következő tanu, Weisz Berta azt vallja, hogy Wambach Katalin fenyegette válni akaró férjét Wallenstein Ödönt, aki emiatt az ő jelenlétében mellbevágta Wambach Katalint. A szembesítés alkalmával Weisz Berta a tárgyalóteremben

éles szóváltásba keveredik Wambach Katalinnal.

— Maga volt nálam a Valero uccai nyilvános házban, — mondja Weisz Berta Wambach Katalinnak, mire az így vág vissza:

— Ne hazudjon, maga volt énnálam!

A két asszony hangos szócsatába kezd, az elnök mindkettőjüket rendreutasítja.

Eközben a termet egészen elözönlik a kiváncsiak, a tömeg csaknem az elnöki emelvény elé tódul.

A közönség egy része állandóan

zajong, i agressziven viselkedik, gyanus külsejü férfiak, kétes egzisztenciáju nők hangosan beszélgetnek, apaczsargonban,

mire az elnök szünetet rendel el.

Szünet közben hirtelen

detektivek és rendőrök vonnak kordont a folyosón s ekkor derül ki, hogy vitéz Várady Brenner, főtárgyalási elnök razziát rendeztetett a főtárgyalás gyanus nézőinek igazoltatására.

Rendőrök és detektivek állották el az összes kijáratokat s az igazoltatás eredményeképpen a hallgatóság sorából

negyven személyt állitottak elő, akik a helyszinen nem tudták elfogadható módon igazolni magukat.

Az igazoltatottak között akadtak olyanok, akik a detektivek előtt már nem ismerelenek,

s akkinek korábbi dolgait majd a főkapitányságon fogják megállapitani.

Ezután Szücs Kálmán és Kiss Lajos detektiveket, majd Fazekas Áron detektivfőfelügyelőt hallgatja ki a törvényszék a nyomozás körülményeiről.

Weisz Ödön védő bejelentette az elnöknek, hogy Fried Árpád, Wambach Katalin második férje Budapesten tartózkodik, az elnök intézkedik, hogy Fried Árpádot

detektiv állitsa elő.

Ezután még egy tanut akarnak kihallgatni, de nem lehet, mert

mint a teremőr jelenti, a tanut elvitte a razzia.

Az elnök ezután az időközben elhalt, vagy külföldre költözött tanuk rendőrségi vallomásait ismerteti. A tárgyalást szombaton folytatják.

VLÁD AURÉL TÁRCÁT KAPOTT A MANIU KORMÁNYBAN.

Bukarest, nov. 14. Hosszas előkészületek után ma végre befejeződött a kormány rekonstrukciója. Az eddigi tartományi miniszterek közül Voicu Nitescu eddigi erdélyi miniszter, Erdély tartományi főnke, Bocu Szevér bánáti miniszter, Bánát tartományi főnöke és Saucuc Saljanu bukovinai miniszter, Bukovina tartományfőnöke lett. — Dan Szever eddigi egészségügyi miniszter kibukott a kormányból. Az ipari és kereskedelmi tárcát Vlád Aurél kapta. A kormány ebben a formájában fog a parlament holnapi megnyitó ülésén bemutatkozni.

ÁLTALÁNOS SZTRÁJK FINNORSZÁGBAN.

Helsingfors, nov. 14. A finn kormány úgy értesült, hogy a kommunista befolyás alatt álló szakszervezetek szombatra, 24 órás általános sztrájkot határoztak el.

A kormány útasította a rendőrséget, hogy a polgárőrséggel karöltve tartsa fenn a rendet.

AZ OLMÜTZI FEGYHÁZ FELÜGYELŐJE SZEMÉLYESEN RÉSZTVETT A BETÖRŐBANDÁK ORGANIZÁCIÓJÁBAN.

Prága, november 14. Az olmützi rendőrség ugylátszik olyan ügyről rántotta le a leplet, amely egyedül áll a kriminalisztikában. Gyanú van ugyanis arra, hogy a törvényszék fegyházának felügyelője, Pilat Vencel nemcsak titkos üznetet közvetített a fegyenceknek a szabadonlevő társaiktól, hanem személyesen is résztvett a betörőbandák organizációjában. — A fegyházban összeismerkedett a fegyencekkel és később is fenntartotta velük a kapcsolatot, amidőn már azok kiszabadultak.

A jövő évben Olaszországban a kenyér-ünnepét Magyarország javára rendezik

Róma, november 14. Don Galloni Francesso, a „Pró Oriente" hatalmas olasz egyesület megalapítója Budapestre útazott, ahol székházat készül berendezni és ez ügyben gróf Klebelsberg Kunó kultuszminiszterrel fog elsősorban tárgyalásokat folytatni. A „Pró Oriente" Mussolini kezdeményezésére alakult meg, a fassizmus uralomra jutása utáni esztendőben és utáni esztendőben és célja a kelet és délkelet európai problémák tanulmányozása és azoknak a tudósoknak a támogatása, akik e kérdéssel óhajtanak foglalkozni.

A „Pro Oriente" minden esztendőbe nrendszerint husvét előtt, egész Itáliában nagy ünnepélyeket rendez. Ez az ugynevezett Celebrazione del pane, vagyis a kenyér ünnepe s ennek jövedelméből, amely sok millió lírára rug, végzi nagy missziós munkáját. A jövő esztendőben Mussolini patrónutása alatt a kenyér ünnepélyét az egész Itáliában Magyarország javára fogják megtartani.

Százmilliós per egy futball-sérülés miatt

Budapest, november 15. 1923 december 3-án a MTK—Zuglói AC bajnoki mérkőzésén Opata Zoltán összefutott az ellenfél kapusával, Bindl Jenővel, aki eközben vesezuzódást szenvedett. Bindl a Poliklinikára került, ahonnan nyolc nap mulva gyógyultan bocsátották el. A játékos még néhány bajnoki mérkőzésen vett részt, sőt szerepelt a zuglóiak lengyel turáján is. Tavasszal azután ujra megbetegedett. 1924 juniusában a zsidókórházba

gyomorfekélyfuródást és hashártyagyulladást állapitottak meg rajta és ebbe Bindl bele is halt.

A tragikus haláleset után Bindl Jenő özvegye — azon az alapon, hogy férje halálát Opata rugása okozta — százmilliós kártérítési pert indított Opata Zoltán, a MTK és a ZAC ellen.

A törvényszék Bindlnét elutasította keresetével, de az ítélőtábla megváltoztatta a törvényszék ítéletét, kimondván, hogy Opata és a küzdő csapatok egyetemlegesen felelősek a balesetért és ezért kártérítéssel is tartoznak. Az ügy felülvizsgálati kérelem alapján a Kuriához került és a Kuria az előző ítéletet megváltoztatta, elutasította Bindl Jenőnének a követelését azzal, hogy a halált előidéző betegség hashártyagyulladás volt és ezt semmiképpen sem lehet összefüggésbe hozni a félévvel korábban történt sérüléssel.

Az evangélikus lelkészegyesület országos közgyülése

Budapestről jelentik: A Deák-téri diszteremben tartotta közgyülését az Evangélikusok Országos Lelkészegyesülete, Geduly Henrik, Kapy Béla, Raffay Sándor és Kiss István püspökök, valamint számos egyházi és világi méltóság részvételével. — Paulik János országos elnök mondott nagyszabásu beszédet a zsoltárok eléneklése és Német Károly esperes prédikációja után. Ma reggel érkezett meg Hermann Kapler dr., a német evangélikus egyház szövetségének elnöke és Theodor Heckel, berlini konzisztóriumi főtanácsos, a kik délelőtt Radványszky Albert báró kiséretében Klebelsberg Kunó gróf kultuszminiszternél tettek látogatást, amely után Schoen német követ adott villásreggelit a vendégek tiszteletére.

A közgyülésen **Kálmán** Rezső lelkész az orosházai gyülekezetben végzett gyermekmentő munka tanulságai alapján buzditotta paptársait az akció országossá tételére.

Eddig Orosházán 168 elhagyatott árva és félárva inséges gyermeket juttattak családi körbe és az orosházai egyszerü földmüvesek és iparosok édes szülőkként istápolják a magukra maradt kicsinyeket.

Ugyancsak csütörtökön délelőtt volt az evangélikus országos szövetségnek évi közgyülése.

Marcsek János, ózdi lelkész prédikációja után dr. Geduly Henrikné buzditotta fokozott lelkimunkára a papnékat. Blatniczky Pálné főtitkári jelentésében hangoztatta, hogy az evangélikus papnék felekezeti különbség nélkül hajoljanak le a szegényekhez.

Igyekezzenek szeretetet teremteni maguk körül, egyben pedig legyenek öntudatos, hitvalló evangélikusok.

A jövő évben Németországban nagyszabásu tanulmányutat terveznek a magyar evangélikus papnék, hogy egyebek mellett a nemzet mai helyzetére is felhivják a figyelmet.

Délben az Eszterházy uccai tisztviselőkaszinóban a papnék és papok közös ebédre gyültek össze.

Pénzbüntetésre változtatta át a Tábla Rupert Rezső büntetését a Schadl-ügyben

Rupert Rezső dr egy ügyben vádlottként szerepelt *Schadl* Ernő dr törvényszéki tanácselnök tanácsa előtt és a tárgyalás megkezdése után elfogultsági bejelentést tett, amelynek indokolása során olyanokat mondott, hogy a kir. Kuria annak idején az elfogultsági kifogást, mint alaptalant elutasította és felhatalmazásra hivatalból üldözendő rágalmazás címén bünvádi eljárás is indult meg Rupert Rezső ellen, akit a büntetőtörvényszék Törekytanácsa bünösségének megállapítása mellett

kéthavi fogházbüntetésre és ezer pengő pénzbüntetésre ítélt.

Az ítélet ellen *Rupert* Rezső dr fellebbezést jelentett be s igy került az ügy a királyi ítélőtábla Gadó-tanácsához, ahol Rupert előterjesztésére elrendelték a bizonyitás kiegészitését és annak foganatosításával *Méhes* Ignác dr törvényszéki bírót bizták meg. A bizonyitáskiegészités befejezése után mára tüzött ki tárgyalást az ítélőtábla Gadótanácsa Rupert Rezső dr rágalmazási pőrében.

A tábla Gadó-tanácsa előtt *Soóky* József dr táblabiró, mint előadó ismertette az iratokat, majd Kéler Béla dr királyi főügyész vádbeszéde és *Vámbéry* Rusztem dr védőbeszéde után a tábla kihirdette az ítéletet.

Ezek szerint a törvényszék ítéletét megváltoztatja és

Rupert Rezsőt 2000 pengő pénzbüntetésre ítélte el,

ami meg nem fizetés esetén negyvennapi fogházra változtatható át.

Az ítélet ellen a felek kölcsönösen semmiségi panaszt jelentettek be a Kuriához.

Gázbombákkal felszerelt rendőrcsapatok vették körül a délafrikai lázadó néger telepeket

A sanyargatott benszülöttek megtagadták az adófizetést. — Az angolok gázbombákkal csikarták ki az adót. — Kommunista-agitátorok munkájának nagy eredménye a legsötétebb világrészben.

London, nov. 14. A Fokvárosból érkező jelentések szerint a natali benszülöttek között forradalmi mozgalom észlelhető a délafrikai kormány ellen. Ezer és ezer benszülött vesz részt a mozgalomban, amely elsősorban abban nyilvánul meg, hogy a benszülöttek megtagadják a fejadó fizetését. A hangulat a benszülöttek körében rendkivül izgatott és több benszülött faluban máris

kisebb-nagyobb összetüzések voltak a néger lakosság és a hatóságok között.

A délafrikai kormány a sulyos helyzetre való tekintettel hatszáz főnyi rendőrséget vezényelt Durbanba és a mauritzburgi csendőrséget is megerősitette.

Az általános négerlázadás minden pillanatban bekövetkezhet.

Nehány nappal ezelőtt mintegy kétezer benszülött megtámadott egy hatvan főnyi rendőrcsapatot, amely százötven néger foglyot vitt. A rendőrcsapat csak géppuskatüzzel tudta megfutamitani a támadókat, akiknek azonban még igy is sikerült negyven foglyot kiszabaditani.

A délafrikai kormány a helyzetet rendkivül sulyosnak tartja.

A kormány véleménye szerint a zavargások hátterében kommunista agitátorok állanak, akik moszkvai megbizással járnak el és szovjetpénzzel dolgoznak. A négermozgalom célja az önálló natali néger köztársaság proklamálása.

London, nov. 14. A durbani benszülött negyedet az éjjel gázbombákkal és gázmaszkokkal felszerelt rendőrcsapatok vették körül. Hajnal felé 6 ezer beszülöttet sorakoztattak fel adónyugtáik bemutatása végett. Az eljárás nehány incidenstől eltekintve, nyugodtan folyt le. Egy rendőrfőparancsnok egy benszülöttet, aki rárohant, leteritett. Egy másik benszülöttet, aki csatabárdjával az egyik detektiv felé sujtott, még idejében ártalmatlanná tették. — Összesen 600 benszülöttet tartóztattak le.

EGY JUGOSZLÁV HATÁRŐR KÉTSZER RÁLŐTT A KÖZELBEN DOLGOZÓ OLASZ MUNKÁSOKRA.

Milánóból jelentik: A *Corriere della Sera* zárai jelentése szerint az ottani olasz-jugoszláv határon kisebb incidens történt. A jugoszláv határőr kétszer rálőtt két olasz munkásra, akik a zárai vizmüvek uj vizvezetékét épitik. A munkások olasz területen dolgoztak, hatszáz méterre a határtól. A zárai olasz rendőrfőnök egy csendőrkapitány kiséretében azonnal a helyszinre sietett. Miután megállapitották, hogy a jugoszláv katona tévedésből lőtt, a jugoszláv őrparancsnok szigoru büntetésben részesitette.

NAGY BOTRÁNY BERLIN VÁROS KÉPVISELŐTESTÜLETI KÖZGYÜLÉSÉN.

Berlin, november 14. A városi képviselőtestület ma tartotta utolsó közgyülését. Ezen az ülésen kellett volna tárgyalni a főpolgármester elleni bizalmatlansági indítványt. A közgyülést azonban nem alig 40 perc mulva be kellett rekeszteni, mert a szociáldemokrata frakció tagjai nem engedték szóhoz jutni Lange kommunista szónokot, hacsak vissza nem vonja a megelőző ülésen a szociáldemokratákra tett sértő megjegyzését.

Kérjen BRÁZAY-SÓSBORSZESZT-mindenütt csak SZAPPANT!

Neumann Testvérek cégnél
Piac ucca 9. alatt.

Unió bevásárlási könyvecskére a legtartósabb és leválasztékosabb női-, férfi- és gyermek**cipők,** női-, férfi- és gyermek **csizmák** olcsón és legelőzékenyebben szolgáltatnak ki.

Hitelképes egyének könyvecske nélkül is vásárolhatnakrészletfizetésre, előnyös feltételek mellett.

x **Egyetlen kultúrembernek** s így Önnek a zsebéből sem hiányozhat a tökéletes Gold-Palaba elemmel felszerelt **zseblámpa.** x

x **Cserépkályhák,** kandallók, takarék-tűzhelyek minden szín és nagyságban, cserépkályhák átrakását, tisztítását vállalom, helyben és vidéken, Krisch Károly kályhásmester, Debrecen, — Piac ucca 89. szám. (Ferenc József út) Telefon 12—18. szám.

A KUT kiállításáról

A közönség egy része a kiállításon.

Bornemissza Géza, Kmetty János, Perirott Csaba Vilmos, a kiállító művészek.

SZINHÁZ ÉS MOZI

Heti műsor:

Csütörtökön este fél 8 órakor: Először! *Diákszerelem.* Bérletszünet.

Pénteken este fél 8 órakor: *Diákszerelem.* Bérletszünet.

Szombaton este fél 8 órakor: *Diákszerelem.* Bérletszünet.

Vasárnap délután fél 4 órakor: *Nem élhetek muzsikaszó nélkül.* Kardoss Géza fellépte. Mérsékelt helyárakkal.

Vasárnap este fél 8 órakor: *Diákszerelem.* Bérletszünet.

Szombat délután 3 órakor: *Kék mazur.* Zónaelőadás.

x A Diákszerelem úridivat különlegességeit az Aszmann Ferenc-cég szállitotta.

DIÁKSZERELEM.

Tegnap este látványos, ünnepi háza volt a Csokonai szinháznak és minden jóslási tehetség nélkül is megmondhatjuk, hogy az idei szini szezon első huszonötös előadásának bemutatóját nézte végig a közönség. Közel három órán keresztül fáradhatatlan, ötletekben felette gazdag, kiállításában pazar és megjátszás-elsőrangu előadást nyujtott a szinház. Igaz, hogy ez az operett erre ad is alkalmat, mit a Csokonai szinház bőségesen ki is használ. Sport, ének, tánc, diszlet és mindaz, mi a mai idők szórakozást kereső közönségének kell, az mind együtt volt ebben az amerikai stilu és kivitelü darabban.

A rendezőség aprólékosan, minden adandó alkalmat felhasználva, — anyagi áldozatok befektetésével — aztán el is ért olyan tomboló sikert, amire régen volt példa Debrecenben. Most igazán a közönség itélt s itélt olyan formában, miről se vitatkozni, se kritikai megbeszélést folytatni nem lehet. Egyetlen szót lehet érdemlegesen használni erre az előadásra és pedig azt: tetszett.

A szereplők kivétel nélkül tudásuk és felkészültségük javával, lelkesedésével, sugó nélkül brilliroztak. — Egyetlen jelenet se volt, mit az aprólékos és tüzetes kidolgozás még értékesebbé ne tett volna. A közönség pedig figyelt és minden mondat után viharos tetszésnyilvánitással honorálta a szinészek munkáját. Az ismétléseknek egyébként sem volt se vége, se hossza.

Remete rendező egyik legszebb szinpadi munkáját mutatta be a tegnapi bemutatón hiszen annyi invencióval, lelkes hozzáértéssel, friss tempóval (hogy sportszerüek legyünk és stilszerüek a darabhoz), adta vissza az irók és szerzők elgondolását, amilyen formában még a debreceni közönség nem látott pergő, uj izü, stilu darabot. Csupa karnagy pedig ennek a különös, uj muzsikának minden szépségét, lendületét, muzsikálisan különös s mégis tetszetősen szép voltát adta vissza lendülettel, átérzett müvészettel.

A jelentős siker, a taps, vasfüggöny, spontán ünneplés azt mutatja, hogy a debreceni közönség egyáltalán nem hálátlan az ilyen darabbal szemben és feltétlen kell is frissitőnek, kedvet teremtőnek s bizonyára rövidesen jubiláris előadásáról számolhatunk be ennek a dus sikerü darabnak.

Szinházi iroda hirei:

Ma és minden következő este fél 8 órakor:

Diákszerelem

Tomboló sikerü estje volt a szinháznak a Diákszerelem tegnapi premierje. Több reklámot semmiféle hirdetés nem jelentene, mint a bemutató előadás zsufolt háza előkelő közönségének viharos tapsokban kifejezésre jutott, egyhangu verdiktje. Hosszu időre el van a szinháznak müsorgondja vetve, mert a

DIÁKSZERELEM

tökéletes előadását mindenki megnézi. Jegyek az összes előadásokra előre válthatók.

A Diákszerelem előkészületei miatt csütörtökről elmaradt zónaelőadást a szinház kivételesen e héten szombat délután tartja meg, olcsó helyárakkal, 3 órai kezdettel. Szinre kerül a premier szereplőivel Lehár gyönyörü zenéjü, nagy operettje, a

Kék mazur

A tanuló ifjuság által ki nem váltott jegyek a szinházi pénztárnál kaphatók.

Vasárnap délután kerül először mérsékelt helyárakkal szinre Móricz Zsigmond nagy sikert aratott, pompás magyar vigjátéka, Kardoss Géza fellépésével, a

NEM ÉLHETEK MUZSIKASZÓ NÉLKÜL.

Akarja kedvenc szinészeit látni?
Akarja kedvenc footballistáit látni?
Akar egy felejthetetlen estét magának szerezni?
Akkor nézze meg feltétlenül a Csokonai szinház pompás

DIÁKSZERELEM

előadását.

x A „Diákszerelem" szereplőinek összes jelmezsapkáit az Anny-kalapszalon készitette. (Csapó ucca 47).

x Városunk leghiresebb ruhafestője és vegytisztitója. Bíró Bika-udvar, — (aranyérmekkel kitüntetve).

METEORBAN szombaton: Csak fel nőtteknek! **Az asszony és a céda.** Erkölcsdráma 8 felvonásban. Evelyn Brent, Neil Hamilton és George Banc rofttal és **Akiket felvet a pénz.** Vigjáték 7 felvonásban. Richard Dix és Gertrude Olmsteddel. Előadások: 6 és 8 órakor.

Mozgószinházak müsorai.

Apolló:

Péntektől vasárnapig.
November 15-től 17-ig.
Két attrakció! Egy előadásban!
BÜNÖS-E MABEL MORGAN?
Társadalmi dráma, 8 felvonásban.
Főszereplők:
Milton Sills és Dorothy Mackaill.
Megelőzi:
ASSZONY, AKIRŐL MINDIG BESZÉLNEK.
Vidám történet, 8 felvonásban.
Főszereplők:
Irene Rich, Audrey Ferris és ifj. William Collier.

Vigszinház:

Péntektől vasárnapig.
November 15-től 17-ig.
A legujabb Douglas Fairbanks bravur attrakció!
A GUCHO.
(Én fogok itélkezni fölötte.)
Romantikus történet 10 felv.
A női főszerepben: **Lupe Vellez.** Kisérők: **Paramount világhiradó** és **Légből kapott történet.** Bohózat. Jönnek, hétfőtől, **Vigszinházban:** Csak felnőtteknek! Egy öngyilkos nő naplója. (Nagyvárosi életkép.) Mary Kid, Fee Malten. Megelőzi: Aki megátkozta a pénzt. (A pénz és a boldogság.) Eleen Percy és Kénnet Harlan. — **Apollóban:** Cherter Conklin és George Bancroft-tal: A vén gazember és A repülő asszony. (Szerelmi regény.) Richard Dix és Ruth Elder. — Jön! A kinematografia örök alkotása, a francia és német hadvezetőség közremüködésével:
WERDUN. (A földi pokol.)

BÜNÖS-E MABEL MORGAN?

ASSZONYOK, AKIKRŐL MINDIG BESZÉLNEK.

Bemutatja pénteken az Apolló mozgó. Főszereplő Milton Lilla. Rendezte Georg Fritzmauritze

Bünös-e Mábel Morgan? Ezt a kérdést kell elnönteni a newyorki felsőbiróság esküdtszékének. Az a vád ellene, hogy

hét esztendővel ezelőtt féltékenységből megölte de Vriest.

A biróság előtt felvonultak a legfontosabb tanuk, akik mind

sulyos, terhelő vallomást tesznek.

Az utólsó tanu Irvin Mc. Carty vallomása előtt feláll a védő ügyvéd és kéri az ügyészt, hogy ennél az egyet len vallomásnál, mely uj világitásba fogja hozni az egész bünpert,

hagyja szabadon beszélni a tanut.

Mc. Carty megkezdi tanuvallomását. Hét esztendővel ezelőtt, a gyilkosság után a rendőrség kinyomozta, hogy Mábel Morgan a Déli-tenger egyik kis szigetére menekült.

Mc. Carty letartóztatja a nőt. Amikor a hajón hazafelé utaznak, szerencsétlenség éri őket, de Mábel és Mc. Carty megmenekülnek.

A hullámok egy lakatlan szigetre sodorják kettőjüket. Hónapokon keresztül élnek itt. Nem jelentkezik hajó. Mábel csodálatosan átváltozik. A bünös nőből istenfélő, alázatos szivü teremtés lesz és beleszeretnek egymásba.

Esztendők mulva

egy hajó megmenti őket. Carty szivében győz a kötelességérzet s a szeretett nőt átadja a hatóságoknak.

Ez Carty vallomása.

A történet epilogusa az, hogy Mabelt

felmentik a meghatott esküdtek és kiadják Mc. Cartynak.

*

Ezzel az érdekes filmmel együtt kerül bemutatásra:

„Asszonyok, akikről mindig beszélnek".

Vidám történet, 8 felvonásban, egy választás körül. Főszereplők: Irene Rich, Audrey Ferris és ifj. William Collier.

Takarékтűzhelyek
minden kivitelben raktáron van,
Varrógép, kerékpár
javitását szakszerüen készitem, alkatrészeket raktáron tartok
Nagy István
műszerész és lakatos mester
Széchenyi ucca 6. szám alatt

Mindenféle bel- és külföldi
szén, koksz, tojásbrikett, tüzifa és Berentei szén.
Retorta bükkfaszén, kicsinyben és nagyban, házhoz szállitva is.
Gabányi Sándor utóda
Láng Miklós
Debrecen legrégibb cégénél a legolcsóbb napiáron beszerezhető.
Csapó-utca 28. Telefon 4-49.

Bámulatos hatású areszépitő szer a
Fáy-crém
Gyorsan és biztosan eltávolit szeplőt, májfoltot, pattanást.
Egy tégely ára — — — — — — 1 P
Hozzávaló Fáy szappan szintén 1 P
Kapható:
Grósz Nagy Ferenc
Arany Egyszarvú gyógyszertárában Debrecen, a Szinház mellett.

A NAP HIREI

Milyen idő volt és milyen idő várható

A Földrajzi Intézet jelenti november 14-én:

Az északnyugati ciklon rendszer déli melléképződményei Középeurópa időjárását erősen befolyásolják. Az időjárási zavar közeledtét minálunk is jelzi a légnyomás állandó és erős süllyedése. A mi területünk még az előoldali déli légáramlás meleg levegőjét kapja s így a hőmérséklet magas. Az elmult éjjel a legalacsonyabb hőmérséklet is csaknem 10 C volt, mig nappal az erős borultság dacára a hőmérséklet 15 C. fölé emelkedett. Az éjszaka és a délután folyamán is volt csapadék, de mennyisége alig haladta meg az 1 mm-t.

Holnap valószinüleg már át fog haladni felettünk a ciklon két oldali hideg frontja s ezzel kapcsolatosan, élénk északi légáramlásban, kiadós csapadékban és erős lehülésben lesz részünk.

— **Dr. Hankó Béla előadása a Népszerü Főiskolai Tanfolyamon.** Tegnap délután hat órakor folytatta dr Hankó Béla szép és értékes előadását a Népszerü Főiskolai Tanfolyam keretében. A tegnap esti előadáson főleg az állatok öncsonkitását adta elő, igen sok példával illusztrálva a mondottakat, majd az öncsonkitással járó regenerációt fejtegette a neves előadó, igen nagy felkészültséggel és élvezetes előadásban. A vetitettképekkel még népszerübbé és értékesebbé tett előadás minden tekintetben nagy élvezetet nyujtott a hallgatóságnak és a következő előadások elé nagy érdeklődéssel néznek. Ezeken az előadásokon annyi kézenfekvő dolgoknak a titka kerül nyiltan és megmagyarázottan a hallgatóság elé, mely kérdésekre és témákra már régen várják a feleletet. Mindenki látta, tapasztalta ezeket a kérdéseket, de a magyarázatát, történetét ilyen világosan és ennyi megmagyarázó lelkesedéssel még nem volt alkalma haligatni. Éppen ezért igen meglepő és felette szokatlan, — hogy olyan kevésszámú hallgatósága van ezeknek az előadásoknak, holott az egyetemes és általános müveltségnek mindennapi kérdéseit, problémáit sehol biztosabban és nagyobb lelkesedéssel nem adják a hallgatóság elé, — mint éppen itt. A természet és a természet titkainak rejtelmes, csodás világa az, ami mindenkit kell, hogy érdekeljen és ezek a rejtelmek és csodásnak látszó titkok beszédes, megértett, megmagyarázott kultúrvalóságok lesznek a Hankó professzor lelkes, odaadó előadásainak eredményeképpen.

— **Dr. Magyar Simon előadása a jelzáloglörvényről.** Az Országos Ügyvédszövetség debreceni osztálya és a TIBE tiszántúli körzete, együttes előadássorozata folytatásaként, dr. Magyar Simon ügyvéd, pénteken, nov. hó 15-én, este egynegyedhét órakor fejezi be az Ügyvédi Kamara nagytermében a jelzálogról szóló törvény ismertetését. Ez alkalommal a gyakorlati szempontból legnagyobb fontosságu, a keretbiztositéki jelzálogra és jelzálogadóslevélre vonatkozó rész kerül előadás, illetve ismertetés alá. Hétfőn, november hó 18-án, este egynegyedhét órakor, ugyancsak az Ügyvédi Kamara nagytermében, dr. Böszörményi Béla ügyvéd kezdi meg a jelzálogtörvény végrehajtási rendeleteinek ismertetését.

x **Heti előjegyzési naptárak megérkeztek.** Német meséskönyvujdonságok, fényképeszeti albumok beragasztásra és bedugósak, gyönyörü ujdonságok olcsó árban kaphatók, — Springer papir- fotocikk szaküzletben. Telefon: 10—57. szám.

Este

Kint homály alá bujtak a házak,
Mig bent szomoru gondok,
Mint hivatlan vendégek megaláznak
Engem és a titkaim kibeszélik,
S a multamon, mint gonosz viharok
Megállithatatlanul száguldanak végig.

Milyen jó, hogy már este van
És a homály alá bujtok házak,
Nem látják, nem veszik észre,
Hogy a szomoru gondok engem, mint aláznak.

Milyen jó, hogy egyedül állok
És a multamon végig szálló titkok
Csak titokban látják, hogy néha-néha
Az emlékezéstől mennyire megingok.

Milyen jó ez a szomoru este,
Mely hosszu vivódás után
Mégis csak álmot csókol a szememre...

SZALACSI R. IMRE.

Ugy megijedt a riasztó pisztolytól, hogy elvesztette az eszméletét

Különös baleset történt tegnap éjszaka Debrecenben. Szabó Mária 19 éves gyári munkásnő Csapó u. 49. sz. alatti lakásán együtt volt udvarlójával, Tóth Lajossal. A fiatalok a beszéd hevében valamin vitatkozni kezdtek és a vita hevében Tóth Lajos elővette zsebéből a teljesen ártalmatlan riasztó pisztolyát és azt rásütötte Szabó Máriára.

A riasztó pisztoly hatalmas dörrenéssel elsült és a nagy dörrenéstől Szabó Mária annyira megijedt, hogy eszméletlenül vágódott végig a szoba padlóján.

Tóth Lajos rendkivül megijedt, amikor látta, hogy Szabó Mária elvesztette az eszméletét és először élesztgetni próbálta, de amikor nem tudta a leányt magához téríteni, elrohant a mentőkért. A mentők kiszállitották az eszméletlen leányt, aki a jelek szerint idegsokkot kapott az ijedtségtől, a sebészeti klinikára, ahol azonban férőhely hiányában nem tudták el helyezni, csupán magához téritették, aztán a mentők ismét visszaszállitották a lakására, ahol a hozzátartozói ápolás alá vették. A különös baleset ügyében a rendőrség megindította a vizsgálatot.

— **Izraelita istentiszteletek a Deák Ferenc uccai templomba Lech L"chó szombatján:** Pénteken este három óra ötvenöt perckor. Szombaton reggel egynegyednyolc órakor, délelőtt féltizenegy, délután három és szombat kimenetele négy óra negyven perckor — A Kápolnás uccai templomban szombaton reggel félnyolc órakor. — Hétköznapokon reggel háromnegyed hét és este négy óra husz perckor.

Az Elnökség.

— **Félárú vasútijegy Budapestre.** A Tiszántúli Mezőgazdasági Kamara közli az érdekeltekkel, hogy a Baromfitenyésztők Országos Egyesülete által, 1929. évi december hó 4—8-ig rendezendő VI-ik nemzetközi baromfi kiállitásra, kedvezményes vasúti jegyek váltására jogositó igazolványok adattak ki, amely Budapestre fel és visszaútazásra, december hó 2—10-ig érvényesek és 1.30 pengőért beszerezhetők a kamara kiadóhivatalában, — Debrecen, Hunyadi ucca 5. szám. első emelet.

— **Gyártják már Szegeden az Egyptomi cigaretákat.** A szegedi dohánygyárban megkezdték a magyar gyártásu egyptomi cigaretták készitését. Erre a célra teljesen új rendszerü gépeket szerzett be a m. kir. dohányjövedék. A magyar Egyptomit húszas, majd később tizes csomagolásban fogják forgalombahozni.

x **Ingatlannal** rendelkező egyénnek jótállásért pénzkölcsönt adok. Cim a kiadóban.

x **Royal étteremben** szombat este, hal és tüdőshurka-estély.

— **November hó tizenhetedikén lesz a Szefhe teaestélye.** Nagy érdeklődés előzi meg a november 17-én tartandó teaestet, mely az Egységespárt clubhelyiségeiben fog lezajlani. Az idény legsikerültebb estélyének igérkezik ez a teaest, melyet rövid müsor vezet be, majd utána tánc és tea lesz. A teljes müsort legközelebbi számunkban közétesszük. A teaestély délután félöt órakor kezdődik.

— **Szerző-est.** December hó 8-án lesz Szalacsy Rácz Imre szerzői-estje, a Városi Zenede dísztermében, mely szerzőiesten, T. Tímár Ila fogja elénekelni a Szathmáry karnagy által megzenésitett verseket. A szerzői esten még igen nívós müsorszámok szerepelnek, a legkiválóbb előadók és a eszerző közreműködésével. A Csokonai Színház kiváló művészei is művészetük javával szolgálják ennek a szerzőiestnek a sikerét. Szalacsy Rácz Imre munkáiból előad és eddig még meg nem jelent irásaiból olvas fel, valamint most elkészült hatalmas regényének egyrészét is felolvassa, mely regény a mai erdélyi élet kálváriás sorsát tárja fel.

— **Baleset.** Tegnap délután Katona László szappanossegéd, a Szappanos ucca 23. szám alatt, munkaközben elvágta a kezét. A sebe nagyon vérzett, ezért bement a mentőállomásra, ahol bekötözték, azután saját lábán távozott el.

Mielőtt szőrmeszükségletét beszerezné,
vételkötelezettség nélkül keresse fel
Zengewald szücs és szőrmeüzletét
Simonffy ucca 2.
Javitásokat és méret után bundákat szakszerüen, legolcsóbb árban készit.

Kizárólag hölgyeknek

Tisztelettel értesitjük a m. t. vevőinket, hogy kézimunka és fiuző üzletünket saját házunkba Miklós u. 5. szám alá helyeztük át (Goldstein Karolin céggel együtt), ahol módunkban van az összes kézimunkacikkeket nagy választékban forgalomba hozni.

További szives támogatásukat kérve vagyunk kiváló tisztelettel

„Elysée" kézimunka müterem
Hoffer Testvérek.

— **Hathónapi börtönre itélt a törvényszék egy gyermekgyilkos anyát.** Gyermeköléssel vádolva került tegnap a debreceni törvényszék elé Bereczky Erzsébet balmazújvárosi leány. Bereczky Erzsébet hoszabb ideig viszonyt folytatott egy földmives legénynyel, akitől a múlt év júniusában gyermeke született. A leány elásta az újszülöttet, de a kutyák kikaparták a holttestet a szemétdomb alól s igy indult meg a nyomozás, amelynek során a csendőrök a gyilkos leányt letartóztatták. A tegnapi főtárgyaláson a vádlott töredelmes beismerő vallomást tett. Elmondotta, hogy megfojtotta, azután elásta az újszülöttet. — A törvényszék a gyermeköles bűntettében mondta ki Bereczky Erzsébetet bűnösnek és hathónapi börtönre itélte s az itélet jogerős.

— **Szétoszlásra izgatta a leventéket.** A múlt év október hó 24-én, különös jelenetek játszódtak le Kaba község főuccáján. Egy szakasz levente vonult ott végig, amikor az egyik korcsmából kilépett Hevesi László földmives és odakiálltotta a leventéknek: „Oszoljatok szét, nem kell nektek katonáskodni, ha Horthy katonát akar, vegyen nektek ruhát". Emiatt izgatás és kormányzósértés miatt indult eljárás Hevesi ellen, akit tegnap vont felelősségre a debreceni törvényszék Jankovich-tanácsa. A vádlott azzal védekezett, hogy a kérdéses alkalomkor az öntudatlanságig ittas volt. A törvényszék a tanúvallomások alapján Hevesi László bűnösségét megállapította és egyhavi börtönre itélte. — Az itélet ellen a felek fellebbezést jelentettek be.

x **Uj kiadásu könyvek:** Clair: Párbaj codex. Leden: Juvatin jégmezői. Almásy: Autóval Szudánba. Andai Ernő: Tengertánc. Ossendowszki: A Szahara lelke. Markovits: Aranyvonat Ezen könyvek kaphatók Antalffy József cégnél. Szent Anna és Varga u. sarok.

— **Elvágta a kezét, tökszeletelés közben.** Különös baleset történt tegnap délután Jeney Ferencné, született Gyulay Margit harmincnyolcéves asszonnyal, aki egy bérkocsis felesége. Az asszony tököt szeletelt, hogy megsüsse. Munkaközben a kemény tökhéjról lecssúzolt a kés pengéje és bele szaladt az asszony kezébe, amelyen mintegy három centiméteres sebet ejtett. A vérzést nem tudta elállitani, azért bement a mentőállomásra, ahol bekötözték. Kötözés után visszament lakására, Nyil ucca 14. szám alá.

— **Intő miatt öngyilkos lett egy nyolcadikos gimnázista.** Kassáról jelentik: Kassa közelében, a bártfai megállónál, tegnap egy fiatalember a gyorsvonat elé vetette magát, amely a felismerhetetlenségig összeroncsolta. A tegnapi nap folyamán jelentkezett a kassai rendőrségen Fusch András opinei evangelikus lelkész, aki az öngyilkos ruháiban a fiának az öltözetére ismert. A lelkész elmondotta, — hogy 18 esztendős fia az eperjesi Kollégium VIII. osztályának volt a növendéke és legutóbb intőt kapott számtanból. Emiatt követte el végzetes tettét.

Gyászrovat

Nagy Jánosné szül. Klósz Lujza életének 36-ik évében elhunyt. Temetése folyó hó 15-én délután fél 3 órakor lesz, a Szent Anna uccai kápolnából, a róm. kath. egyház szertartása szerint tartandó beszentelés után, a Szent Anna uccai temetőbe. A temetést Fehértói tem. vállalata rendezi.

Szabó Mihály életének 78-ik évében elhunyt. Temetése folyó hó 15. napján délután 3 órakor lesz ,a Szt. Anna uccai kápolnából, a r. kath. egyház szertartása szerint tartandó beszentelés után, a Szent Anna uccai temetőbe. A temetést Fehértói tem. váll. rendezi.

Özv. Halász Mihályné szül. Nagy Zsuzsánna életének 70-ik évében elhunyt. Temetése folyó hó 15-én délután 4 órakor lesz, a Várad uccai temetőháztól, a ref. egyház szertartása szerint tartandó ima után, a Várad uccai temetőbe. A temetést Fehértói tem. váll. rendezi.

Kecskeméti Margit életének 3-ik évében elhunyt. Temetése folyó hó 16-án délelőtt 10 órakor lesz, Dévai ucca 1. számu háztól, a ref. egyház szertartása szerint, a Kossuth uccai temetőbe. A temetést Gebauer Károly és Társa tem. váll. rendezi.

Daru Péter életének 3-ik évében elhunyt. Temetése folyó hó 16-án délután 3 órakor lesz, Onossay ucca 21. számu háztól, a ref .egyház szertartása után, a Várad uccai temetőbe. A temetést Gebauer Károly és Társa tem. int. rendezi.

x Lépesőházi, különbejáratu emeleti bútorozott szoba, olcsón kiadó, Hatvan ucca 61. szám, első emelet.

— **Hét megyére szóló lakzi Rakamazon.** Rakamazról jelentik: A minap hét megyére szóló lagzi volt a községben, ahol Durst Károly jómódu gazda, Boriska nevü leánya esküdött örök hűséget ifjú vitéz Pozsonyi László miskolci villanyszerelőnek. A lakodalom fényét nagyban emelete a miskolci vitézek csoportja, akik szép számban, valamennyien egyenruhában rándultak át Rakamazra. A lakodalom máskülönben 2 teljes napig tartott, amikor az ifjú pár egészségére és tartós boldogságára a vendégkoszoru elfogyasztott négyszáz darab aprólékot, két darb hízott sertést, 37 tortát és 25 kilónyi apró süteményt. Füstölni is füstöltek éspedig hatszáz szivart és ezerötszáz darab cigarettát összesen. Ami a bort illeti, öt hektó fogyott el a javából. Hogy ezenfelül is mi minden került még a fehér asztalra, azt ezután fogják pontosan számbavenni.

— **Erősen folyik a készülődés a Csapó uccai egyházrész karácsonyi bazárjára.** Ezen jótékonycélu vásár november hó harmincadikán, délután három órakor nyilik meg, az új egyházrészi otthonban, Szappanos ucca 16. szám alatt. A bazár olyan nagyméretü lesz, hogy bár az otthonban tágas, kényelmes összes helyiségei mellett, még a nagy előadóterem is e célra áll rendelkezésre, mégis szinte szüknek mutatkozik a rendelkezésre álló hely. A női kör vezetői szolgálatkész örömmel dolgozó leányseregtől támogatva mindent elkövetnek, hogy az eladásra kerülő tárgyak jó anyaga, kiállítása, tetszetőssége és tartóssága ellen még a legkényesebb ízlés se találjon kifogást. Színes, mosható kézimunkái, csak garantáltan szintartó anyaggal vannak megmunkálva. Most már aztán csak a közönségen van a megértés, méltánylás sora. Egészen bizonyos, hogy aki szakít magának annyi időt, még a mai lázasan rohanó világban is, hogy felkeresse vásárjukat, nem fog eltávozni anélkül, — hogy valamit ne venne, mert a vásár anyaga olyan gazdag, annyi felé ágazó, hogy mindenki megtalálja az ízlésének, erszényének legmegfelelőbbet. — Szeretettel és bizalommal várjuk minden megértő, a szépet szerető református testvérünk látogatását.

Ellemették az agyonlőtt Torma Imrét

A boncolás megállapitotta, hogy mindkét lövés halálos volt.

Nyiregyházáról jelentik: Tegnap délben 1 órakor ejtették meg a hivatalos törvényszéki boncolást az agyonlőtt Torma Imre betöró hullaján, az Erzsébet közkórház hullaházában, Zoltán Béla kir. törvényszéki vizsgálóbiró jelenlétében, dr. Konthy Gyula és dr. Demjén József törvényszéki orvosok.

A boncolásnál tünt ki, hogy milyen

hatalmas testalkatu, herkulesi erejü volt Torma Imre.

Csupa csont és izom volt ez a 178 cm. magas férfiu s valóban a szerencsés véletlennek köszönhető, — hogy minden baj nélkül sikerült ártalmatlanná tenni.

Miután ebben az ügyben ki akarták kerülni a látszatát is annak, hogy a rendőri nyomozást érdekeltnek minősitsék, a nyomozást kivételesen a törvényszék vizsgálóbirája folytatta le s az egybehangzó tanuvallomások alapján megállapitotta, hogy

a két rendőr önvédelemből lőtte le Torma Imrét, aki előzőleg több izben rálőtt üldözőire.

Az egyik lövés a koponyán ment keresztül, a másik pedig a nyakszirten, a 6. és 7. nyakcsigolya közt. A boncoló orvosok véleménye szerint mindkét lövés halálos volt.

Torma Imre hulláját csütörtökön délután temették el a nyiregyházai Erzsébet-közkórház hullaházából.

Kitette a párórás csecsemőjét a Kut-utcán egy lelketlen anya

Meglepő leletre akadt tegnap éjszaka a közelben posztoló rendőrőrszem. A közelben posztoló rendőr-őrszem ugyanis a szokásos járatát végezte a körletében és amint a Kut uccába befordult, halk gyermek sirásra lett figyelmes. A sirás irányába ment és amint figyelmesen nézegetett, a Kut ucca 2. sz. ház kapujában egy kis csomagot vett észre. Gyufát gyujtott és lehajolt a csomaghoz, amelyben egy alig párórás csecsemőt talált.

A derék rendőr kivette a zsebéből a zsebkendőjét és belecsomagolta a parányi gyermektestet, amelyen jóformán semmi sem volt és elvitte a mentőkhöz. A mentőállomáson megfürdették langyos vizben a párórás, egészséges fiucsecsemőt és a mentőautón kivitték a gyermekmenhelyre, ahol azonnal gondozásba vették a kitett kis porontyot.

A szerencsétlen kisgyermek feltétlenül elpusztult volna, ha még egy-két óráig kint marad a hüvös, nedves őszi éjszakában.

Szerencsére azonban a kisgyermek igy megmenekült a szörnyü haláltól, amelyre a lelketlen anya szánta.

A rendőr a leletről jelentést tett a központi ügyeleten és a rendőrség meginditotta a nyomozást a lelkiismeretlen anya kiléte iránt.

— **Leventék önképzőköri összejövetele.** Némethy vezető főoktató segédoktatói szakcsoportja, 1929. nov. hó 16-án önképzőköri összejövetelét este kilenc órai kezdettel, a DTE tornacsarnokában tartja, (Péterfia u. 76. szám, Magoss György-tér 9. sz.)

— **Aki gyanús magatartást tanúsitott a kormányzó vonatának érkezésekor.** A közelmúltban a kecskeméti rendőrség előállított egy Horváth Vendel nevezetü embert, aki a kormányzó külön vonatának áthaladása idején a pályatesten tartózkodott és gyanúsan viselkedett. A rendőrség őrizetbe vette, majd az ügyét átette a járásbirósághoz. A járásbiróság Horváthot testi épség elleni kihágás miatt tiz pengő pénzbüntetésre ítélte, ami kétnapi fogházra változtatható át Horváth leülte a büntetését és nem fizetett. Horváth kihallgatása során debreceni illetőségünek mondotta magát, mire a kecskeméti rendőrség megkereste a debreceni rendőrséget, hogy állapitsa meg, hogy ki az a Horváth Vndel. A debreceni rendőrség megállapitotta, hogy Horváth Vendel nem debreceni, itt nincs nyilvántartva és valószinű, hogy álnevet mondott be. — A nyomozás tovább folyik kilétének megállapitására.

— **A Kereskedők és Utazók Egyesülete** értesiti a t. tagtársakat és hozzátartozóikat, hogy a szokásos szombatesti intim összejövetelt e hó 16-án, szombaton este kilenc órai kezdettel is megtartja. Vendégeket szivesen látnak. Belépődij nincs.

x Vidéki útakra a Fortuna bérautó vállalatnál rendelhet autót. Csapó u. 10. szám. Telefon 320.

— **Négy vaggon borjú pusztulása.** Megírtuk, hogy Kisújszállás állomáson, szombaton este karambol történt az egyik Budapestre tartó tehervonattal. A vonat mozdonya és több kocsija kisiklott és megrongálódott. A vizsgálat most megállapitotta, hogy két vasútas megsebesülésén kivül 11 vaggon zúzódott össze. A voggonok élelmiszerekkel voltak megrakva. A terehvonat négy vaggon borjút és sertést is szállitott, az állatok nagyrésze oly súlyosan megsérült, hogy kényszervágást kellett alkalmazni és a húsukat olcsón ki kellett mérni a kisújszállási hatósági hússzékben.

— **Plébános beiktatás és harangszentelés Püspökladányban.** Ünnepélyes keretek között iktatta be vasárnap, Énekes János pápai prelátus, prépostkanonok javadalmaiba Dessewffy Elemér püspökladányi rkath. plébánost. A kultuszminiszterium, mint kegyúr képviseletében megjelentek: dr. Petri Pál államtitkár, dr. Mészáros Károly c. államtitkár. Uher Károly főtanácsos, Reggenbauer János felügyelő. A vármegye részéről dr. Nábráczky Béla főjegyző jelent meg. Tiszalökről, ahol megelőzőleg a beiktatott plébános tizenhétévig volt lelkész, megjelentek: Kubassy Béla dr. főszolgabíró, Kiss György járásbirósági elnök, Bartha László ref. esperes, dr. Vasvári Sándor rk. egyházközségi főgondnok, Pöppel Sándor tb. főszolgabíró, dr. Péchy Gábor és dr. Benyó Bertalan szolgabirák. Ott volt Egerből Gálbory József kir. törvényszéki elnök és Neményi Ferenc igazgató, Ozdról dr. Kovách Antal gyári főmérnök és még sokan mások. Énekes János prelátus először a 23. mázsa összsúlyú gyönyörü harangokat szentelte meg, majd egy mélyen járó szép beszéd keretében, amelyben a papi hivatás magasztos voltáról beszélt, megfelelő szertartások között beiktatta javadalmába Desewffy Elemér plébánost. Az installált plébános lépett ezután a szószékre, elmondván lelkipásztori beköszöntőjét, programmját, melynek sarkalatos elve: A krisztusi béke és szeretet megteremtése benn az egyházközségben, fölvirágoztatása künn a társadalomban. A szentbeszédet ünnepi mise követte. Délben 130 terítékes bankett volt, amelyen pohárköszöntőket mondottak: Énekes János prelátus, dr. Petry Pál és dr. Mészáros Károly államtitkárok, Dessewffy Elemér plébános, Bartha L. ref. esperes, Kállay Sándor ref lelkész és még sokan mások. A délelőtti templomi ünnepség alatt adta tudtul Énekes János prelátus az egyházközségnek, hogy Szmrecsányi Lajos egri érsek, főpásztor, Dessewffy Elemér plébános munkásságát jutalmazni akarván, a vörös öv viselésének engedélyezése mellett, szentszéki tanácsossá nevezte ki.

x Mindenki nyer, aki résztvesz a Magyar Magazin újszerü osztálysorsjáték akcióban. — Nagytömegü sorsjeggyel vesz részt a Magyar Magazin az 1929—30. évi állami osztálysorsjátékon és az egész nyereségét a lap előfizetői között készpénzben osztja szét. A részletes feltételeket és játéktervezetet a Magyar Magazin november 1-i száma közli, mely ezenkivül is rengeteg szenzációval szolgál. A Palau-szigeti nászünnepségek festői fotókkal tarkitott érdekes leirásán kivül, ragyogó felvételeket közöl az éjjeli Budapestről. A magyar irodalom reprezentánsai: Babits, Karinthy és Kosztolányi érdekes nyilatkozatokat adnak le a színpad és film harcáról. A lap kiemelkedőbb érdekességei: Interju Kelennel (eredeti karikaturákkal), Modern lakás (tervillusztrációkkal), a népszerü Logiai nyomozás rovat közli a múlt szám feladatának megoldását. Aktuális Magazin. Rejtvénymagazin. Remek fotók, rajzok, novellák és versek. A lap ára 1 pengő. Mutatványszámot készséggel küld a kiadóhivatal: Budapest, V., Sziget ucca 26.**

Tekintettel a nagy érdeklődésre, olcsóság

CIPŐ

akciónkat tovább folytatjuk. Még mindig alanti olcsó árak vannak érvényben:

Női Abbé cipők . . .	P	16.—	Férfi barna félcipő .	P	18.—
Női füzős félcipő . .	P	10.—	Férfi lack félcipő . .	P	20.—
Női füzős magas . .	P	14.—	Férfi duplatalpu, sport cipő	P	26.—
Női füzős boka . . .	P	16.—	Bunda cipő	P	22.90
Női füzős és csattos, posztó	P	10.80	Gyermek cipők . . .	P	3-tól
Férfi egész cipő . . .		14—16			

Csak azért tudunk ilyen olcsók lenni, mert készpénzért veszünk és készpénzért adunk!

Rövidesen kijövünk olcsó hócipő árainkkal! — Áruink minőségéről cégünk 30 éves fennállása szavatol.

NEUMANN MIKSA Debrecen, Piac-utca 41.

LOVAGIAS ÜGY KELETKEZETT A SZÉKESFEHÉRVÁRI KARD-AFFÉR SZEREPLŐI KÖZÖTT.

Napokkal ezelőtt történt, hogy a székesfehérvári Magyar Király-szálloda folyosóján, Perényi Géza csendőrszázados és dr. Csöppenszky Ernő ügyvéd között affér játszódott le, — amelynek során a százados kardjával megsebezte az ügyvédet.

Az ügy tisztázására megindultak a tanukihallgatások s a székesfehérvári csendőrség vezetője, Lozsa Jenő ezredes holnap személyesen hozza fel az iratokat Budapestre.

Prényi csendőrszázados egyébként lovagias elégtételt is kért Csöppenszky ügyvédtől, aki szintén megnevezte segédeit.

KISS BÉLA UJRA JÁTSZIK A RÁDIÓBAN.

Debreceni **Kiss Béla**, aki estéről estére az Arany Bikában szórakoztatja kitünő muzsikájával a debreceni közönséget, a közelmultban nagy sikerrel szerepelt a rádióban. A rádióbeli előadása után a Studió vezetősége az ország minden részéből kapta a leveleket, hogy Kiss Bélát ujra szerepeltessék a rádióban, mert őt tartják az ország egyik legkitünőbb cigányprimásának, aki feledhetetlen perceket szerzett muzsikájával a közönségnek.

A Rádió vezetősége az osztatlan kivánságnak eleget teendő, most ujra meghivta Kiss Bélát rádióbeli szereplésre. **Kiss Béla december 9-én megy fel Budapestre és több mint egy órát játszik zenekarával a Rádióba.** — Az előadás délután 5 óra 40 perckor kezdődik.

Kiss Bélát bizonyára sokan hallgatják majd Debrecenből is.

x Őszi és téli divatlapok legnagyobb választékban, úgyszintén kalap és fehérnemű divatlapok is állandóan kaphatók. Antalfy József cégnél: Szent Anna és Varga u. sarok.

— **Egy magyar nótáért egyhónapi fogház.** Komáromból jelentik: A kerületi bíróság rendtörvénybe ütköző vétség miatt vonta felelősségre Pál István lévai állami végrehajtót, mert az egyik lévai vendéglőben, múlatozás közben azt énekelte, hogy „nincsen pénzem, de majd lesz, ha Lucsenecből ismét Losonc lesz". A vádlott kijelentette, hogy nem emlékszik, hogy ezt a nótát énekelte volna, a kihallgatott tanuk azonban igazolták a vádat. — A bíróság Pállt egyhónapig fogházbüntetésre ítélte.

— **A m. kir. volt 3. honvédgyalogezred bajtársaim szíves figyelmébe!** A debreceni helyőrség tisztikara, volt ezredbajtársunk és barátunk, vitéz Terstyánszky Ödön ezredes emlékére, folyó hó 16-án, 15. órai kezdettel, — vívóversenyt rendez, ezen ünnepélyre kérem szíves megjelenésüket, a Péterfia uccai laktanyában. Zivuska Ferenc ny. ezredes.

— **Százezer lírát kap az, aki bebizonyítja, hogy merényletet követtek el Mussolini ellen.** Rómából jelentik: A Mussolini ellen elkövetett állítólagos merénylet híre az egész világsajtót bejárta. Mivel a párisi sajtó nem ad hitelt a cáfolatnak és újabb határozott híreket hoz forgalomba a merényletről, amelyet állítólag okt. hó tizedikén a Róma—Ostia között levő országúton követtek el a Duce ellen, a Giornale d'Itália ma százezer lírát ajánlott fel annak, aki bebizonyítja a merénylet megtörténtét és megnevezi a tettest. Erre a százezer lírára nem akadhat jelentkező, — írja a lap —, és igy talán el fogja hinni a világ, hogy légből kapott a merénylet híre.

Felakasztotta magát egy asszony, mert nem tudta eltartani gyermekét

Leszakadt a kötél és az asszony megmenekült.

A szomoru gazdasági viszonyok egyik jellemző szimptomája az, hogy az öngyilkosságok elszaparodtak. A tönkrement, állásukat és egzisztenciájukat veszített emberek, egymás után dobják el maguktól az életet, mert nem tudnak megküzdeni a tornyosuló akadályokkal. Tegnap este is történt egy szomoru eset Debrecenben. Egy szegény asszony felakasztotta magát, mert nem tudta eltartani a gyermekeit. Állandó nyomorban éltek egy idő óta, mert a szegény asszony nem kapott munkát. Félt a közelgő téltől, félt az éhes gyerek sirásától s a sok nélkülözéstől.

A Jerikó ucca 20. szám alatt **Veres Julia**, tegnap a padláson felakasztotta magát. Hosszú idő óta munkanélkül volt és az utóbbi időkben már hozzátartozóis segitségére szorult. Tegnap felment a padlásra és az ott levő kötelekből hurkot kötött, majd felakasztotta magát rá. A gyönge kötél azonban leszakadt, Veres Julia lezuhant a padlás gerendáira és összetörte magát. A zuhanás hangja a vékony padláson keresztül lehallattszott a földszintre, ahonnan azonnal felsiettek és az ájult asszonyt lehozták. Állapota nem súlyos.

Milliós katonai panamapör Brassóban

Brassóból jelentik: Nagyszabásu katonai panam ügyét tárgyalja nehány nap óta a brassói hadbíróság.

Mintegy másfél esztendeje egy véletlen folytán a tragovistei katonai hatóságok három kapitányból álló bűnszövetkezetet robbantottak szét. A három kapitány, névszerint Perovici, Teodorescu és Mahala, éveken keresztül több millói lejt sikkasztott a hadsereg pénztárából. Az évek során valóságos szisztémát dolgoztak ki a bnűös katonatisztek s a bonyolult manipulációk hosszú ideig elkerülték felettesseik figyelmét, úgyhogy az évek során hatalmasan megnövekedett a sikkasztott pénzek összege.

Mikor a sikkasztásokról, csalásokról lerántották a leplet, Perovici Magyarországra szökött s itt a rendőrséghez próbált bejutni.

Teodorescu kapitány sem várta be letartóztatását, hanem elbujdosott s csak hoszabb nyomozás után tudták letartóztatni. Mahala kapitányt, a harmadik bűnöst azonban azonnal letartóztatták s Perovicit is kikérték Magyarországtól.

A három kapitány ügyét a delegált brassói hadbíróság harmadik napja tárgyalja s a tegnapi tárgyalási nap szenzációs fordulatot hozott. A hadbíróság ugyanis, Perovici vallomása alapján, felkérte a hadügyminisztériumot, hogy Perovici vallomásában említett összes tisztek ellen terjessze ki a vádat. Az ily módon vád alá kerülő tisztek nagyrésze magasrangu katona s a névsorban egy parancsnokló tábornok neve is szerepel.

A bünös tisztek annyira felépitették müveleteiket, hogy például a parancsnokság napiparancsban dicsérte meg Perovici kapitányt, akit mintatisztnek s adminisztrátornak állitottak be s müködését követendő például jelölték meg.

Perovici szerint a milliós sikkasztások azért nem derültek ki, mert az adminisztrációban őrületes káosz volt s mert egyes tisztek hallgatólagosan támogatták a három tisztet.

Perovici szerint nyilt sikkasztásokat palástoltak el a „jóakaratu" felettesek s elmondotta, hogy egy ízben baksist adtak egy őrnagynak, míg egy másik magasrangu tisztet bünrészességgel vádolt meg.

Tekintettel a hatalmas anyagra, a brassói hadbíróság elhatározta, hogy a rendes tárgyalási időn kivül rendkivüli, éjszakai üléseken dolgozza fel a pör anyagát.

— **A Bethlen Kata leánycserkészcsapat otthonának felavató ünnepsége** A Templomegyesület 83-as „Bethlen Kata" leánycserkészcsapat otthonának (Ispotály-telep 12). 1929. évi nov. hó 16-án, este hat órakor tartandó felavató ünnepélyére és szeretetvendégségére. Műsor: 1. Egyetlen forrása minden kegynek. Közének. — 2. Imádkozik: Molnár Ferenc ref. lelkész. — 3. Üdvözlés: Kovács Juliska tanítónő, a csapat vezetője. — 4. Hozsánna. Éneklik: Pető Margit és Kiss Adél leánycserkészek. Szele Paula tanítónő harmónium kisérete mellett. — 5. Üzennek a magyar harangok. Szigety Ferenctől. Szavalja: Székely Kató leánycserkész. — Szünet, teázás. — 6. Záró imádság: Síposs Imre központi lelkész. — 7. Legyen te kőfalaidban csendesség és jó békesség, bezáróének.,

— **Vallásos ünnepély az Árpádtéri ref. templomban.** Az Árpádtéri egyházrész vezetősége, november hó 17. napján, délután három órakor, vallásos ünnepélyt rendez, az Árpádtéri református templomban. Ezen a vallásos ünnepélyen megkezdődik a tizparancsolat magyarázata. A vallásos ünnepélyek tárgyát egy-egy parancsolat képezi. Most ez alkalommal az 1—2. parancsolat kerül magyarázásra. Az ünnepély műsora a következő: 1. Felálló ének: 5. dicséret. 2. Nagyének 141. dicséret 1—2 verse. 3. Imádkozik és bibliát olvas Lukács László ORLE segédlelkész. 4. Textus előtti ének: 141. dicséret 4. verse. 5. Bibliát olvas Uray Sándor lelkész. 6. Énekel vitéz Ury Lajos református tanító. 7. A törvényről és evangéliumról előadást tart Magyar Bertalan segédlelkész. 8. Orgonaszóló. Előadja: Füleki Kovács Mihály orgonista-kántor. 9. Szabolcska Mihálytól: Nehéz órában. Szavalja Domby Béla hittanhallgató. 10. Utóimát mond Lukács László segédlelkész. 11. Záróének: 142. dicséret 4. verse. — Az ünnepélyre beléptidij nincs. Önkéntes adományok a szegény gyermekek karácsonyi megajándékozására fordittatnak.

Csak egy mosolyt

BIRÓSÁG ELŐTT.

— Miféle eszközzel verte maga meg a panaszost, hogy hat hétig kellett ágyban feküdnie.

— Semmiféle eszközzel — válaszolt büszkén a vádlott. A dolog tiszta kézimunka volt, elnök ur.

FOGORVOSNÁL.

— Mit kiabál, hiszen a furó még a fogához sem ért...

— A furó nem ért hozzá, hanem maga a lábamra lépett s azóta folyton nyomja a tyukszememet.

ÖNZETLEN.

— Biztosithatom Önt, kedves apósom, hogy nem a hozományért veszem el a leányát. Hiszen az egész hozomány ugyis a hitelezőké lesz.

Iskolában.

— Kiss Jancsi, mondd meg, hogy miből csinálják a cipőt?

— Bőrből, tanitó ur.

— És melyik állat bőréből?

— A tehén bőréből, tanitó ur.

— Helyes. És most mondd meg te is, Nagy Pista, hogy melyik az a hasznos állat, amely téged cipőkkel és a reggeli kávé tejével ellát?

— Az édesapám, tanitó ur.

— **Dr. Hankó Béla vetitettképes előadása a Népszerü Főiskolai Tanfolyamon.** Szombaton, folyó hó 16-án, délután öt órakor, a Kollégium dísztermében, dr. Hankó Béla egyetemi professzor tart előadást, „A megújhodás az állatvilágban" címmel, vetített képekkel. A mindenkit érdeklő tárgy a kitünő szakember előadásában nagy vonzóerővel bírt a művelt közönségünkre. — Hétfőn, f. hó 18-án, délután hat órakor, Stolp Ödön, gazdasági akadémiai tanár tart előadást. A mezőgazdaság az ókorban cimmel, rajzok bemutatásával és vetített képekkel. Stolp Ödön alapos ismereteit a maga könnyed, ötletes modorában olyan módon tudja hallgatósága elébe tárni, hogy annak mindvégig a legkellemesebb élvezetet szerez mondanivalóival. — A beléptidíj minden órára 30 fillér. Bérletjegy két pengő. Egyetemi hallgatók és tanulók félárujegyet kapnak. Jegyek Srpingernél, (Piac ucca, főposta mellett) és előadás előtt a diszterem előszobájában kaphatók.

— **Szombaton a Magántisztviselők Szövetségének székházavatása.** A Magyarországi Magántisztviselők Szövetségének debreceni csoportja, székház céljára megvásárolta a Thaly Kálmán ucca 14. szám alatti házat és azt megfelelően átalakíttatta. Az új otthon most már elkészült és annak ünnepélyes megnyitása e hó 16-án, szombaton este nyolc órakor lesz a következő programmal: 1. Prológus. Előadja Kiss Ferenc. 2. Elnöki megnyitó. Tartja Gombossy Zoltán. 3. A központ üdvözletének tolmácsolása: Baján Gyula országos elnök. 4. Üdvözlések. 5. Bizottságok jelentései: a) Kultúrbizottság: Fáy Árpád. b) Nőibizottság Keiner Miklósné. c) Szervezőbizottság Kiss Ferenc. d) Vigalmibizottság: Pogány 7rnő. 6. A Magánalkalmazottak Biztositási Intézete választásai s mozgalmunk legközelebbi feladatai: Kertész Miklós központi főtitkár. — A házavató ünnepségen a helyicsoport zenekara is közreműködik.

Gallérja mindég olyan lesz, mint az uj, ha **Simonffy-u. 7.** sz. alatt tisztittatja.

Retikült, bőröndöt, pengő-tárcát **Feuermann** bőröndösmesternél vegyen **Piac u. 26-28.** (Gambrinus közel)

SPORTHIREK

A Bocskay standard csapattal áll fel vasárnap a Kispest ellen

A Bocskay vasárnap utolsó mérkőzését játsza a Diószegi-uti pályán a Kispest ragyogó védelemmel rendelkező csapata ellen. A jövő vasárnap a debreceni együttes Miskolcra megy, majd a következő fordulón a Hungáriát látogatja meg otthonában s így november 17-ike az utolsó alkalmat adja meg Debrecen futballkedvelő közönségének professzionista futballmérkőzés látogatására. Már ebből az alkalomból is bizonyosnak látszik, hogy rekordközönség látogatja meg vasárnap a Diószegi-uti sporttelepet, de emellett a feltevés mellett szól az is, hogy két egészen egyforma győzelmi kilátásokkal induló együttes találkozik vasárnap a Diószegi-uti salakon s így a közönségnek jó sportban lesz része. Kispest ugyan a tabellán nem foglal el olyan helyet, hogy ha csupán ettől függene, a debreceni csapatnak féltenie kellene a győzelmet. Ámde a két csapat eddiki találkozásai azt mutatták, hogy Kispest veszélyes ellenfele tud lenni a Bocskaynak még akkor is, ha a kék-sárgák erejük teljében vannak, Kispest csatársora nem olyan veszélyes ugyan, hogy a debreceni védelem jól funkcionálása esetén góloktól kellene tartanunk, védelme azonabn meglehetősen próbára teszi majd a debreceni csatársort. Ezen a ponton fordul meg a mérkőzés sorsa és a Bocskay vezetősége mindenáron azon van, hogy Kispest ellen a csatársort tegye átütő erejüvé.

Felmerült a hét folyamán az a gondolat, hogy a csatársor átütő erejének fokozására Keviczkyt hozzák előre a halfsorból Zemler helyébe, aki a balhalf posztján is kitünő Mertin helyett szélre vonul ki. Ez a kombináció kipróbálható a Kispest meccsen, hiszen a kispesti csatársor bizonytalan játéka valószínűvé teszi, hogy a mérkőzés elején van idő ilyen kisérletezésre. — Amennyiben aztán nem felelne meg a várakozásnak a csapat ilyetén átcsoportosítása, lesz elég idő, hogy a standard együttes eredeti formációjába sorakozzék vissza.

Amint látható, a vezetőség Zemler játékát vette kombinációba és pedig nem jogtalanul, hiszen Zemlernek nem olyan az állapota — bár a mai tréningen nem vett részt —, mint amilyennek első pillanatban látszott. Zemler részvételével így a standard kék-sárga együttes áll ki Kispest csapata ellen, csakhogy abban a felállításban, amely a jó kispesti védelem ellen leginkább látszik sikert igérőnek.

A KÖZÉPEURÓPAI KUPA

döntő mérkőzését vasárnap játsza le Ujpest csapata Prágában a Spárta ellen. A Spárta a mult vasárnap a Bohémians ellen játszott bajnoki mérkőzést és a legjobb csatára, a góllövő Puc ugy megsérült, hogy vasárnap nem is játszhat Ujpest ellen. A kupadöntő alkalmával a cseh és magyar szövetség kiküldöttei értekezletet tartanak, amelyen a Prágában tartott magyar—cseh válogatott mérkőzésen előforduli incidenst simitják el.

A BAJNOKSÁG HARMADIK HELYE

dől el vasárnap a Hungária—Budai Harihárom mérkőzésen. A Hungária ismét változtat a csatársor összeállításán és ezuttal Ticska—Nehadoma—Skvarek—Bihámi—Hires összeállításban fog játszani a kék-fehér támadósor.

CSONKA FORDULÓ LESZ

vasárnap az amatőrbajnokságban. A főérdeklődés a DEAC—NyTVE mérkőzés felé irányul, mivel a jóformában levő egyetemi csapat a mult vasárnap legyőzte a DVSC-t és így most könnyen hátraszoríthatják a NyTVE-t is, ami azt jelentené, hogy a NyTVE aligha szólhat már bele a bajnokságba. A DKASE biztosan le fogja győzni a DMTE-t, míg a KSE Törökszentmiklóson csak nehezen győzhet a TMOVE ellen.

GERŐ VEZETI

a vasárnapi Bocskay—Kispest mérkőzést.

FELHIVÁSOK.

A DKASE értesíti tagjait, hogy péntek este 8 órakor Nagy Dánielnél szakosztályi ülést tart. Szombat este fél 8 órakor választmányi ülés a Royalban levő uj clubhelyiségben tartjuk meg, felkérjük tagjainkat, hogy mindkét ülésen pontosan és minél nagyobb számban jelenjenek meg. Elnökség.

Felkérem a D. Vasas összes játékosait, hogy folyó hó 15-én, péntek este fél 8 órára Gyár u. 4. szám alatt megjelenni szíveskedjenek. Tárgy: a szombati mérkőzés megbeszélése. — Intéző.

Felkérem a Homokkerti SC játékosait, hogy pénteken este fél hétre szakosztályira az olvasókör helyiségében mindenki okvetlen jelenjen meg. — Intéző.

Felkérem a Testvériség alant megnevezett játékosait, hogy f. hó 16-án, azaz szombat d. u. fél 2 órára a DKASE pályán a Vasas elleni éremmérkőzésre okvetlen szíveskedjenek megjelenni: Tury, Barna, Dankó, Budán, oBdó, Kovács II., Garay, Csendes, Kiss I., Kovács I., Kiss II., Ferenczi, Serdült. — Intéző.

Felkérem a Zerkowitz FC játékosait, hogy ma este fél 8 órára a gyárban tartandó szakosztályi ülésen megjelenni szíveskedjenek. — Grünfeld.

Gazdaság - ipar - kereskedelem

Emelkedtek a gabonaárak

A tengerentuli gabonapiacról nyugodtabb üzletmenetről érkezett jelentés, mert a csikágói spekuláció, amely a közelmult napokban állandóan eladásokkal szerepelt, tegnap fedező vásárlások utján iparkodott rendezni a bianco eladások egy részét. Ezek a fedező vásárlások átmenetileg 1—2 centtel meg is javították Csikágóban a buza árát, de Európában ma is a legnagyobb óvatossággal fogadták a csikágói híreket, mert tájékozatlanságban vannak afelől, vajjon mekkora az a bianco-érdekeltség, amelyet még rendeznie kell a spekulációnak.

Az óvatosság ellenére is mekállapitható volt azonban, hogy ma *a budapesti piacon is inkább fedező vásárlások voltak napirenden.*

A készáruvásáron 10—20 fillérrel javult a buza, mig a rozsnál 10—15, a tengerinél 10 fillér volt az áremelkedés. A határidöpiacon azonban nem is annyira a készáru javulása következtében emelkedtek lényegesebben az árak, hanem abból az okból, mert *vidéki jelentések szerint, a jelenlegi áraknál már inkább reflektálnak a buzára a malmok és kereskedők.* Leginkább e jelentések révén emelkedett a márciusi és májusi buza ára körülbelül 40 fillérrel, míg a rozsnál és a májusi tengerinél 23, illetve 17 fillért tesz ki az áremelkedés.

A budapesti árutözsde hivatalos árfolyamai: Buza tiszai 77 kg-os 22.45—22.80, 78 kg-os 22.70—23.00, 79 kg-os 23.00—23.35, 80 kg-os 23.25—23.50, felsőtiszai 77 kg-os 21.50—21.80, 78 kg-os 21.70—22.00, 79 kg-os 21.95—22.20, 80 kg-os 22.00—22.25, fejérmegyei 77 kg-os 20.35—20.90, 78 kg-os 20.90—21.10, 79 kg-os 21.15—21.35, 80 kg-os 21.35—21.45, dunántuli 77 kg-os 20.35—20.90, 78 kg-os 20.90—21.10, 79 kg-os 21.15—21.35, 80 kg-os 21.25—21.45, pestmegyei 77 kg-os 20.35—20.90, 78 kg-os 20.90—21.10, 79 kg-os 21.15—21.35, 80 kg-os 21.25—21.45.

Rozs pestvidéki 14.30—14.45, egyéb rozs 14.30—14.45, takarmányárpa I. 15.50—16.25, takarmányárpa II. 15.00—15.50, felsőmagyarországi sörárpa 19.50—21.00, egyéb sörárpa 17.50—19, köles 11.00—12.50, repce 52.00—54.00, egyéb tengeri 13.30—13.50, zab I. 15.00—15.50, zab II. 13.50—14.00, korpa 9.80—10.00, lucernamag 140—170, lóheremag 100—120.

Pesti állatvásárok.

A *pesti vágómarhavásárra* felhajtottak 621 sertést. Ökör legjobb 108—120, kivételesen 138, közép 72—106, gyenge 52—70, bika legjobb 108—120, kivételesen 122—128, közép 94—106, gyenge 80—92, tehén legjobb 98—118, kivételesen 120—126, közép 62—96, gyenge 40—60, bivaly 54, növendék marha 64—100. Kicsontozni való marha 26—40.

Rendkivül lanyha irányzat mellett a közép és gyenge minőségek 2—4 fillérrel olcsóbbodtak. Prima ikrök árai erősen tartottak. Bikák 2—6 fillérrel drágultak.

A *ferencvárosi sertésvásárra* felhajtottak 4600 sertést. Árak élősulyban kilogrammonkint könnyü sertés 118—126, közepes 126—134, nehéz sertés 138—146. A vásár irányzata vontatott volt.

A debreceni szállodások, vendéglősök és kávések ipartestületi szakosztálya

hétfőn, f. hó 18-án délután 4 órakor az Ipartestület kistanácstermében szakosztályi ülést tart. Felkéri az elnökség az összes kartársakat, hogy saját érdekükben teljes számban megjelenni szíveskedjenek.

Kőmüvesmesterek figyelmébe!

A debreceni Ipartestület kép. kömüvesmesteri szakosztálya f. hó 15-én, pénteken délután öt órakor szakosztályi ülést tart több igen fontos ügyben.

A szakosztály elnöksége ezuton kéri a tagokat a feltétlen és pontos megjelenésre.

Mészárosmesterek figyelmébe!

Folyó hó 17-én, vasárnap délután öt órai kezdettel tartja a debreceni Ipartestület mészáros szakosztálya az Ipartestület kistanácstermében szakosztályi ülését.

Az elnökség ezuton kéri fel a tagokat a feltétlen és pontos megjelenésre, miután az ülésen minden takot egyformán érdeklő fontos ügyek tárgyaltatnak.

Nehéz talpbőr szállitására versenytárgyalást tart a m. kir. állami kerületi rendőrfőkapitányság.

A debreceni kerületi kereskedelmi és iparkamara értesíti érdekeltségét, hogy a m. kir. állami rendörség ker. főkapitánysága nyilvános versenytárgyalást hirdet kb. 450—500 kg. I. o. hazai gyártmányu nehéz talpbőr szállitására őrszemélyzeti bakkancsok és csizmák talpalásához.

Az ajánlatokat aláirva pecséttel lezárt borítékban közvetlenül vagy postán kell beadni 1929. november hó 26-án d. e. 12 óráig a következő felirattal: „Ker. Főkapitányság Debrecen. Ajánlat 14277. számu versenytárgyalási hirdetésre talpbőr szállitása."

Az ajánlatokat november 27-én d. e. 10 órakor bizottság bontja fel a hivatal 51. sz. szobájában, amelyen érdekeltek jelen lehetnek.

ORSZÁGOS VÁSÁROK SORRENDJE:

November hó 15, péntek: Aszód, Budapest, Csenger, Jánosháza, Lőrinci, Nagyrákos, Pölöske, Székesfehérvár.

November 16, szombat: Budapest, Cibakháza, Lőrinci, Makó, Szegvár.

November 17. Fegyvernek, Kóka, Kirakodóvásár: Makó, Szegvár.

Szerkesztői üzenetek

Crédó. Levelét igen köszönjük. A választ pénteken este hat órakor a szerkesztőségben átveheti az, kit érte küldenek. Örömmel állunk rendelkezésére.

Aranyosgyéresi. Irásában felcsillan itt-ott egy-egy jó gondolat, mondat, de még egészében nem használhatjuk. Bizonyára fog Ön még kifogástalant is irni számunkra.

Elmutl, Elvált szivek. Ilyen gondolatokat sokkal művészibb formában adhatnánk közre. Igy aztán még sok kifogás érné, nem váltak be.

Csalódás. Az akkor beküldött irása még nem vált be, de voltak olyan biztató sorai, hogy azért irtuk: a jövőben csak valódi néven küldje be irásait.

Nótás gyerek. Székely bánatnak sorát ejtjük, míg a másik kettő nem vált be, bár azoknak is gondosabb kidolgozással sorát ejthetnénk. Kezdetnek igen fontos, hogy a legművészibb formában és kidolgozásban kerüljenek a nyilvánosságra az irások.

Ringató kék Balaton. A három közül legsikerültebb a „Minden rólad beszél", de a másik kettőnek is vannak jó sorai. A fenti üzenet egyébként Önnek is szól. Több gondot és több művészi külsőséget kell az ilyes dologra fordítani.

Sárgacsikó. Még ezek se váltak be, de az elkeseredésre éppen nem lehet oka, hiszen az, hogy valaki 18 éves, már magában véve rengeteg érték. Legjobban sikerült „Mese a gépről", amit érdemes volna átdolgozni.

A választás. Minden tekintetben tárgytalan, nem használhatjuk, hiszen ide s tova két hete lezajlott a választás.

Hervadás. Nem használhatjuk.

Kapunyitás. Későn érkezett, igy a történtek után már nem aktuális.

Őszi séta. Mást kérünk, ez nem vált be.

Az öreg Balázs. Tulajdonképpen sem mit se mond oldalakon keresztül. Több érdekességet, színt, elevenséget kell egy ilyen elbeszéléshe önteni. Igy nem vált be.

Rödner. Egyiket egy sor átalakitással a közlendők közé soroztunk, a másik nem vált be.

Annyi-annyi esztendők után. Nem tudjuk használni.

Jóslás. Sajnos, jelen esetben csak nemleges választ adhatunk. Ragaszkodását köszönjük és üdvözletét viszonozzuk. A kiadóhivatal külmunkatársi nem honorál cikkekért. A beküldött elbeszélés ellaposodik, mit átirással szebbé, értékessé lehetne tenni. Igy nem vált be.

G. M. Most már tudjuk, hogy ígért levele mért nem érkezett meg.

Esküvői fénykép-
különlegességek
nagyitások,
családi-, csoport
és gyermekfény-
képek legszebb
kivitelben készülnek
LIENER
műtermében
Csapó ucca 1. sz.
Telefon 17-22.

SINGER varrógépek
mégis a legjobbak!
KAPHATÓ:
SINGER VARRÓGÉP
RÉSZVÉNY-TÁRSASÁG
Debrecen, Piac-utca 79.

DEBRECENI KALAUZ
160 oldalon, 40 képben ismerteti Debrecen városát és a Hortobágyot. — Ara részletes térképpel 1 P 50 fillér.
Kapható minden könyv kereskedésben.

Weinstock Henrik
butorüzletében
elsőrangu
műbutorok
kaphatók.
Miklós ucca 2. szám.
Előnyös feltételekkel.

Debrecen sz. kir. város első foku közigazgatási hatósága.

54961—929. B. szám.

HIRDETMÉNY.

A város polgármesterének 31513—929. VI. számu határozata értelmében az ócska piac folyó évi november 16-tól (szombattól) kezdődőleg a Kassai ut 27. szám alatt (a tüzérlaktanyával szemben levő területen) lesz megtartva.

A piaci rend biztosithatása céljából külön csoportban árusitanak azok a zsibárusok, akik *iparszerüleg* foglalkoznak ócska tárgyak eladásával és külön csoportban árusitanak azok, akik *saját tulajdonukat* tevő használt tárgyaikat saját maguk, vagy megbizottaik által árusitják.

A zsibáruskdásról 26177—1885. bkgy. szám alatt alkotott szabályrendelet 9. §-a alapján értesitem az ócska piacon helyet foglaló árusokat, hogy a zsibárusok — akik tehát iparszerüleg foglalkoznak ócska tárgyak eladásával — iparjogositványukat (árusitási engedélyüket) az árusitás tartama alatt kötelesek maguknál tartani és az ellenőrző közegnek kivánatra felmutatni. A megbizásból árusitók pedig a megbizóiktól nyert megbizólevéllel látandók el, amelyet kivánatra szintén kötelesek az ellenőrző közegnek felmutatni.

A megbizólevél mintáját kivánatra akár az iparhatóságtól, akár a helyszinén az ellenőrző szolgálatot teljesitő piaci biztostól ingyen lehet megszerezni.

Debrecen, 1929 november 13.

Dr Vass
városi tanácsnok.

Veszélyben
van az egész épület ha rossz a vizvezeték. Senkinek sem érdeke, hogy
a háza
kisebb hiba végett pusztuljon, tehát idejében telefonáljon
917-nek,
Fülöp Miklós
bádogos és vizvezetékszerelőnek, ki azt nyomban rendbe hozatja.
Debrecen, Csapó-utca 3.

FIGYELMEZTETÉS.
Karácsonyfa-diszeinket
gyári áron véglegesen kiárusitjuk.
„Méliusz"
könyvkereskedés
Debrecen, Ferenc József ut 26.

Sodrony ágybetétet
legjobb minőséget készit
Neumann Péterfia ucca 17.

TISZÁNTULI HIRLAP
KÖNYV- ÉS LAPKIADÓ VÁLLALAT.
készit könyveket, üzleti és kereskedelmi nyomtatványokat, falragaszokat, meghivókat, színlapokat, levélpapirokat, borítékokat, számlákat, szórócédulákat, röpcédulákat és a nyomdaipar körébe vágó minden munkát szép, izléses és igen olcsó kivitelben.

NYOMDA, KIADÓHIVATAL ÉS HIRDETÉSEK EGYEDÜLI FELVÉTELI HELYE: DEBRECEN, JÓZSEF KIR. HERCEG-U. 1. (Arany Bika-épület.)

APRÓHIRDETÉSEK

Állást kereső férfiak

Könyvelést
vállal mérlegképes könyvelő, önálló levelező. Címe a kiadóhivatalban. 169-f

Szerényigényü
uriasszony, irodai, eset leg házvezetőnői állást vállal, szerény dijazásért. Cím a kiadóban. 174-f

Fehérneműjavitást
stoppolást, vagy kézimunkát vállal, elhagyott szegény, korlátolt járóképességü, intelligens nő. Kéri a jóindulatu emberek szíves pártfogását, tekintettel nagy nyomorára. Szíves megkereséseket kér Kiss Jánosné, István út 10. szám alá.

Fiatal
házaspár, hol a férj jobb kőműves, házmesteri állást keres azonnali belépésre. Cím a kiadóban. 1073

Betöltendő állás nők részére

Bejárónét
keresek, Péterfia ucca 40. szám. 1101

Bejárónő,
mindenes, magános, kéféléssel felvétetik. Péterfia 15, kapu alatt. 1098

Perfekt
gyors- és gépirónőt keres azonnali belépésre. Kémény ügyvédi iroda. Piac u. 34. 1091

Egy
fiatal, csinos kiszolgáló leány vendéglőbe felvétetik. Külsővásártér 2. sz. 1083

Perfekt
szobalányt és főzőnőt 15-ére felveszek. Piac-u. 16., III. 4. 1085

Megbizható
mindenes bejárónőt keresek azonnalra. Piac-ucca 77, I. em. 3. 1058

Tisztességes
kefélnitudó szobalány felvétetik 3 tagu család hoz. Szakácsnő van. — Miklós u. 19. 1079

Bejárónőt
felveszek azonnalra. — Simonyi ut 18a, I. em. 1065

Egy jobb lelkü nő
elvállal öreget, vagy beteget, akár saját lakásán is. Cím a kiadóban. 1028

Betöltendő állás férfiak részére

Tehenészet
nőtlen, benkosztost keresek Debrecentől 27 km-re fekvő gazdaságba, 1930 január hó 1-től kezdődőleg- aki egy egész évre leszerződik. Az állomány jelenleg 12 drb. tehén és a szaporulata. Jelentkezni lehet: — Derzsy Kálmánnál, Nyugati ucca 48. szám alatt, reggel 7-től fél 8 óráig

Kommenciós
majorost három felnőtt fiával keresek jan. 1-re Nyil u. 34. 1067

Egy jómunkás
borbélysegéd, kisegitőnek felvétetik, Baranyai u. 42. sz. 1084

Cukrásztanonc
azonnal felvétetik, — kosztlal. Árpádtér 26. szám alatt. 1108

Felügyelő és árusító
erdőkitermeléshez, 3—4 ezer pengő kölcsön óvadékkal, havi 200 P fizetéssel felvétetik, — kölcsönért évi 12 százalékos kamatot fizetek. Ajánlatokat „Erdő felügyelő" cimén a kiadóba kérek leadni. 1080

Irodai eljárónak
120 pengő havi fizetés sel, 1500 pengő készpénzóvadékkal, megbizható egyén felvétetik. Cím megtudható Mester ucca 13. szám, vendéglő. 1092

Élelmiszer és ital

Almaszükségletét
addig szerezze be, mig a készlet tart. Csapó u. 19. szám. (Árvaszék udvar). Kilója 24. fillér. 1007

Egy fiatalember
teljes ellátásra, azonnal felvétetik, Honvéd ucca 9. szám, özv. Kovácsné. 1110

Eladó
óbor, háromszor lehuzva, rizling, ezerjó, kövidinka. Nap u. 4. Tel. 12—83. sz. 1096

Autó, motor, kerékpár

Autó-rugók
készitése és javitása szakszerüen és olcsón: Nagy Gyula, Erzsébet ut 17. 38-a

Bútorok

Jókarban
levő teleháló szobabutor olcsón eladó. Hadházi-u. 27., 6. ajtó. 1080

Kárpitos
munkák, újak, javitások, legolcsóbban készülnek, Varga, Piac ucca 44. sz. udvarban. Telefon szám 16-54. 558

Eladó
nagykredenc, asztal, tükör, antik pipatartó, mangorló, madárkalitka. Király ucca 9. sz. 1020

Oktatás

Miss Edwards
született angol, diplomás polgári iskolai tanárnő, (cardiffi egyetemről) angolt tanít József kir. herceg ucca 12 szám. 1443

Kettős könyvvitelt, keresk, levelezést gyors irást, jutányosan tanit keresk., isk. tanár. Leveleket a főkiadóba kér „Expressz" jeligére. 167-f

Francia-német
nyelv tanitását, reálista, vagy polgárista tanulók korrepetálását szerény díjazásért is elvállalná, szegény sorsu egyetemi hallgató. Megkereséseket „Francia-német" jeligére a kiadóba kérnék. (VC.)

Német, francia
és török nyelvből órákat adok, jutányos ár mellett, kezdőknek és haladóknak, Nagy S. J. Böszörményi út 11-a. 165-f

Ajánlat

Hócipőt,
sárcipőt tökéletesen javít gumiüzem, Piac u. 9. Kapu alatt. 5a.

BAJOMI JÓZSEFNÉ tüzifa és széntelepe a pályaudvaron. Telefon: 8—93. A debreceni üzletvezetőség szerződéses bérfavágója szabályszerü vasuti utalványra előirt egységár alapján házhoz szállit
HASÁBOS ÉS FELAPRITOTT TÜZIFÁT továbbá hazai és porosz szenet. Magánosok részére a legolcsóbb be-

Ablakok
jobb minőségüek és egy szerübbek minden nagyságban készen kaphatók Blattner Kálmán — ablakgyártási telepén. Nagyvárad (volt Sziv)-utca 14. 1451

Hencserek
állandóan kaphatók, javitásokat jutányosan vállal Novák György kárpitos, Batthyány ucca 7. 1a

Disznóölésre
rizskása 50 fillértől — kezdve, továbbá bors, gyömbér, paprika és más fűszerek a legjobb minőségben kaphatók. Deutsch Albert és Fia üzletében. 8a.

Kötél eladás
Bihari István kötélgyártónál mindenféle gazdasági kötelek jutányos árban kaphatók. Kossuth ucca 28. 771

PADLÓLAKKOK legszebb színekben, magasfényü, kiváló minőségben, nagyon olcsón kapható: Stern festéküzletben, Piac u. 10. Bikával szemben. — Ugyanott patkány- és egérirtó, garantált minőségben olcsón kapható.

Négy pengő
mázsánként vágott tüzifat, II. szállitva. Szalon porosszén, tojásbrikett, kovácsszén, s koksz és belföldi kőszenek, a legolcsóbban kaphatók Grünfeldnél, Csapó ucca 16. szám, Telefon 982. 35-a

Tüzelőanyagot 4—6 havi részletre is megrendelhetnek Közalkalmazottak és más hitelképes egyének a Köztisztviselők Szövetkezete árudáiban és a telep központi irodájában, Salétrom ucca 34. szám. Telefon 14-34 sz. 33-a

Árverési hirdetmény.
Elárverezek Debrecenben, Nagycserén 38 számú tanyán. 1929. évi november hó 15-én délután három órakor 1218 pengő becsértékü ingóságokat u m széna szalma, szekér, vetőgép stb. — Debrecen, 1929. október hó 15-én Rápolthy János kir. bírósági végrehajtó. 1111

Uradalmi tej,
kisebb, nagyobb tételekben, házhoz szállitva, megrendelhető telefon 703. szám. 1110

„Anny" árai
garantált nyulszőrkalap 10 pengőtől. Filckalapok minden szinben 5 pengőtől. — Alakitás 3 pengő! Csapó ucca 47. Tanulóleánye felvesz. 5a

TÜKÖRGYARTAS, üvegcsiszolás, épület- és portálüvegezés. Sipkovits Béla Nagyvárad (volt Sziv u.) 15. Telefon 3—56. 34f.

Nikkelez,
ezüstöz, minden színre galvanizál, Földvári Széchenyi ucca 55. sz.

Órajavitások
két pengőtől, jótállással, óraüzem. Aranyat, zálogcédulát, magas árban vesz Blattner ékszerüzlet, Csapó u. 12. Alapitva 1888. 1105

Pénz kölcsönt
földre évi 7 és **fele**s alapkamatra, földre, s házra, váltós kölcsönt ismét folyósitok. Földhiteliroda, Hunyadi u. 8. szám. 1104

Borotválás
20 f, hajvágás 30 fillér, fazonra 40 fillér. Babi és bubi hajvágás 40 fill. Miklós u. 53. Toma. 1090

Káposztáshordók
javitása legolcsóbban. br. Györffy hordógyártási telepén. Nap u. 4.

Függönyök,
fehérnemüek szépen és olcsón készülnek Barcsa Kálmánnénál. Jókai u.o 7. 1087

Moslék
van eladó. Petőfi tér 10, vendéglő. 1099

Jó magyaros
házikoszt kapható jutányosan. Cserepes u. 10. szám. 1078

Kereslet

Perzsaszőnyeg
szövőszéket keresek megvételre. Ajánlatokat a kiadóba kérek. 177-f

Tejet keresek
megvételre, nagyobb mennyiségben, Széchenyi ucca 35. szám, keresztépület. 1031

Veszek
káposztás kádakat, 100 literes boroshordókat, használakat. Nap u. 4. Telefon 12—83. 1097

Erdőkitermeléshez
haszonrészesedő társ keresetik. 6—5 ezer P készpénz szükséges. — Két-három hónap alatt befejezve és 6—8 ezer pengő haszont kap. — Közreműködés szükséges. Ajánlatokat „Erdő kitermelés" címen a kiadóba kérek leadni. 1088

Használatra
keresek sürgősen egy szabógépet. Kinzsi 76. 1066

Foxikutya.
kis, fiatal, Boby névre hallgat, elveszett. Megtalálója jutalomba részesül. Hunyadi u. 24. 1070

Kiadó lakás

Két szoba,
konyha, spájz kiadó, nagy udvar, két kisebb helyiséggel műhelynek. Nap u. 3. 733

Egyetem mellett
két-háromszobás lakás mellékhelyiségekkel, mérsékelt áron kiadó. Értekezhetni lehet: Honvéd ucca 9-B. 1107

Kiadó
azonnal két szoba, s konyha, fürdőszobás úrilakás, Csapó ucca 59. szám. 1100

Kiadó
forgalmas helyen, a sámsoni kövesútfélen a sorompón túl, egy üzlethelyiség, trafiknak, vagy hentesnek igen alkalmas. Értekezni lehet ugyanott, a Mezei-féle szatócs üzletben. 735

Fűszerüzlet
kevés árúval azonnal átadó, a belvárosban. Cím a kiadóban. 1103

Széchenyi ucca 23.
szám alatt bútorozott szoba kiadó földszint, első ajtó. 1107

Szép
bútorozott szoba kiadó Maróthy György ucca 23. szám. 1109

Kiadó
bútorozott szoba, Péterfia ucca 40. 1100

Nagyerdőn
bútorozott úriszoba kiadó. Bővebbet Gazdák sütődéje lerakata, Piac ucca 6. szám. 1102

Két szoba,
előszoba, konyha, dec. hó elsejére kiadó, Varga ucca 45. szám. 1037

Kiadó
egy szoba, padlás, fáskamra. Szentanna u. 36. sz. 1094

Két szoba,
konyha fürdőszoba december 1-ére kiadó. — Csapó 34. 1082

Kétszobás
lakás azonnal kiadó. Csokonai u. 15. 1064

Egy szoba,
konyhás magánlakás azonnal kiadó. Csapókert, Toldi u. 27b. 1077

Aczél u. 23.
alatt szoba, konyha és fáskamara azonnal kiadó. 1069

Különbejáratú
csinosan bútorozott szoba urinőnek jutányosan kiadó. Szentanna ucca 64. keresztépület, balra

Egy
szép udvarranyiló szoba azonnal kiadó. Móricz u. 20. 1076

Kiadó
elsejére vagy azonnal is szép uccai szoba és konyha, kamara, pince Vargakert, Közép ucca 12. szám. 1060

Pinceszoba,
nagy, világos, villanyhasználattal, vagy anélkül, november hó 15. napjára kiadó, Szegfü ucca 20. szám. 175-f

Hatszobás
modern lakás, családi házban kizárólagos ud varhasználattal, bérbe adó. dr. Kováts Jenő ügyvédnél, Batthyányi ucca 14. sz. alatt. 8-a

Egy szoba,
konyha, spejz kiadó, december hó elsejére, Gólya ucca 10. 884

Kiadó
világos, padlós pinceszoba, konyha. Ugyanott csöves tengeri eladó. Teleki ucca 27. sz. alatt. 1039

3 szoba
és mellékhelyiségeiből álló modern villa kiadó. Értekezni: Dr. Halász, Piac ucca 41. sz. 1032

Butorozott szoba

Különbejáratú
csinosan bútorozott — szoba kiadó nov. 15-re. Kigyó u. 11. 983

Csinosan
bútorozott szoba kiadó telefonhasználattal, szín ház felől, erkélyes, Sas uó 4., II. em. 5. 734

Különbejáratu
csínosan bútorozott szoba, azonnal kiadó, Simonyi út 13. 1038

Bútorozott szoba,
fürdőszobával 1—2 úri embernek 15-re kiadó, Simonffy ucca 32. sz. első emelet balra. 1036

Bútorozott szoba,
két ággyal, egy, vagy két szolid fiatalembernek, olcsón kiadó, — Széchenyi ucca 31. sz. első keresztépület mellett. 178-f

Kiadó
bútorozott szoba 15-re. Kigyó u. 12. Vendéglőben érdeklődni. 962

Bútorozott
szoba kiadó hölgy részére. Piac u. 9. sz. — Cím házmesternél. 967

Azonnal kiadó
különbejáratu kétablakos bútorozott uccai szoba, előszobával, — Egymalom ucca 44. sz. 1016

Balkonos
elegánsan bútorozott szoba, korrekt úrnak vagy hölgynek kiadó, Püspöki palota, II. kapu, harmadik emelet, 12. ajtó, balra. x

Magános
urinő, intelligens lakótársnőt keres. Alföldi palota, II. em. Fischer. 1071

Központban
egy-két bútorozott szoba, férfiszemélynek kiadó, Kálvintér három földszint. 1112

Kétágyas
bútorozott szoba fiatalembereknek, vagy házaspárnak konyhahasználattal azonnal kiadó. Faragó u. 6. Ny

Különbejáratú
uccai bútorozott szoba kiadó. Burgondia u. 11. 1086

Bútorozott
szoba fűtéssel, világitással, igazságügyi tiszt viselőnek okt. 15-re kiadó. Cím a kiadóban. 1093

Különbejáratú
udvari bútorozott szoba 1—2 személynek kiadó. Miklós u. 26. 1063

Kétágyas
bútorozott szoba azonnal kiadó. Vígkedvü M. 31. sz. 1081

Tisztességes
házaspár bútorozott — szobát kaphat konyhahasználattal. József kir herceg u. 50. 1074

Üzlet, műhely, raktár

Fűszer-
és élelmiszerüzlet, árúval, berendezéssel, kedvező fizetési feltételek mellett, olcsón átadó. Cím a kiadóban. 1068

Pékség,
egy kemencével, lakással kiadó, december hó elsejére. Miklós ucca 20. szám. 974

Három uccai
pincehelyiség, műhelynek, raktárnak, vagy borospincének kiadó, Miklós ucca 20. 975

Eladó
mészáros és hentes üzlet, a város legforgalmasabb részén, olcsón, berendezéssel, vagy szakképzett emberrel társulnék. Erzsébet u. 97. szám. 1023

Eladó ingóság

Eladó
jó állapotban levő vaskályha. Csokonai ucca 13. szám. 1062

Egy jókarban
levő fűszerüzletberendezés eladó, Lindenfeldnél, Dégenfeld-tér 7. szám. 1047

Eladó ház

Eladó
Hajnal ucca 7. számú ház, 420 négyszögöl telekkel. Gazdálkodóknak kiválóan alkalmas. Értekezni lehet Kapros Józsefnénál, Varga u. 32. szám. 4-a

Erzsébet ucca
s Késes ucca 61. számú ház, nagyon olcsón eladó. — Ugyanott egy üzlethelyiség kiadó. Eladásnál azonnal beköltözhet háromszoba, s konyha s pince. 6-a

Batthyány u. 10.
számu emeletes bérház kerttel, beköltözhető 4 szobás, parkettes, fürdőszobás lakással, kedvező fizetési feltételekkel eladó. Máté ingatlaniroda, Piac u. 30. 1072

Eladó,
vagy kiadó, két szoba, konyha, üveges veranda, jóvizü kút, 370 négyszögöl szőlővel, — Diófa u. 36. 1061

Felelős szerkesztő: PÁLFY JÓZSEF, a TISZANTULI HIRLAP KÖNYV- ÉS LAPKIADÓ R.-T. kiadása és rotációs nyomása.